

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra tělesné výchovy

Diplomová práce

**Biologické a sociální faktory hráčů ledního hokeje na
různé výkonnostní úrovni**

Biological and social factors of ice hockey players at different
performance levels

Bc. Martin Gebhart

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Ladislav Pokorný
Studijní program: Učitelství pro střední školy (N7504)
Studijní obor: N IT-TV prezenční

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: Biologické a sociální faktory hráčů ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni vypracoval samostatně pod vedením PaedDr. Ladislava Pokorného za použití pramenů a literatury, které jsou v práci uvedeny. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 14. 7. 2017

.....
Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování patří především vedoucímu mé diplomové práce panu PaedDr. Ladislavu Pokornému, za jeho vstřícnost a trpělivost po celou dobu studia a za odborné vedení při tvorbě textu.

NÁZEV PRÁCE:

Biologické a sociální faktory hráčů ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni

AUTOR:

Bc. Martin Gebhart

KATEDRA:

Tělesné výchovy

VEDOUcí PRÁCE:

PaedDr. Ladislav Pokorný

ABSTRAKT:

Práce se zabývá zmapováním biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni v kategorii mužů. Definiuje odlišnosti hodnot, které vznikají z těchto faktorů při změně výkonnostní úrovně a stavby týmu. Práce dále charakterizuje stavbu týmu z hlediska základních biologických i sociálních ukazatelů, stanovuje profil hráče, který je charakteristický pro danou výkonnostní úroveň. Práce zkoumá základní biologické parametry hráče, předpoklady ke sportovnímu výkonu, a to zejména z hlediska somatotypu. Dále také seznamuje se sociálními problémy sportu, vlastnostmi sportovního kolektivu a zabývá se organizací soutěží ledního hokeje, především zrušením některých soutěží kategorie juniorů a reorganizací soutěží krajské ligy mužů.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Biologické faktory, Sociální faktory, Somatotyp, složení týmu, lední hokej

TITLE:

Biological and social factors of ice hockey players at different performance levels

AUTHOR:

Bc. Martin Gebhart

DEPARTMENT:

Department of Physical Education

SUPERVISOR:

PaedDr. Ladislav Pokorný

ABSTRACT:

The thesis explores a biological and social factors of ice hockey players at various performance levels in the category of men. Defines the differences in values that arise from these factors when changing the performance level and building a team. The work also characterizes the construction of the team in terms of basic biological and social indicators, defines the profile of the player that is characteristic for performance level. The thesis explores basic biological parameters of the player, assumptions for sport performance, especially from the point of view of somatotype. It also learns about the social problems of sport, the characteristics of the sports team and it is engaged in organizing ice hockey competitions, especially by canceling some junior category competitions and by reorganizing competitions of the regional men's league.

KEYWORDS:

Biological Factors, Social Factors, Somatotype, team composition, ice hockey

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Cíle práce	9
3	Problémy práce	10
4	Teoretická část	11
4.1	Charakteristika ledního hokeje.....	11
4.2	Obecné otázky výkonnosti	12
4.3	Somatotypologie	13
4.4	Somatický profil hráče ledního hokeje	14
4.5	Sociologie a sociologie sportu	15
4.6	Vrcholový, výkonnostní a rekreační sport	16
4.6.1	Vrcholový sport	16
4.6.2	Výkonnostní sport.....	16
4.6.3	Rekreační sport	17
4.7	Sociologické problémy výkonnostního sportu.....	17
4.7.1	Sportovní trénink a studium.....	18
4.7.2	Profesionalizace sportu	18
4.8	Sportovní výkon a kolektiv	19
4.9	Lední hokej – struktura soutěží	22
4.9.1	Tipsport extraliga.....	22
4.9.2	1. liga	22
4.9.3	2. liga	23
4.9.4	Krajská liga – Středočeský kraj	24
4.9.5	Krajská soutěž – Středočeský kraj	24
4.10	Podpůrné projekty na podporu hráčů ledního hokeje.....	25
5	Hypotézy.....	26
6	Metody a postup práce	27
6.1	Dotazníkový průzkum a vyhodnocení dat.....	27
6.2	Odborná literatura a popularizační texty.....	28
7	Praktická část	29
7.1	Výzkumná část	29
7.1.1	Dotazníkové šetření	29
7.2	Výsledky výzkumu.....	30
7.2.1	Biologické faktory hráče.....	30
7.2.2	Sociální faktory hráče	38
7.2.3	Hokejová kariéra.....	44

7.2.4	Profil hokejisty na dané výkonnostní úrovni	49
8	Diskuze	52
9	Závěry	56
10	Použitá literatura	58
11	Přílohy.....	60
11.1	Bianko dotazník.....	60
11.2	Seznam tabulek.....	66
11.3	Seznam grafů.....	66

1 ÚVOD

Diplomová práce se zabývá problematikou složení družstva ledního hokeje v různých výkonnostních kategoriích. Práce je zaměřena především na základní biologické a sociální ukazatele jednotlivých hráčů a hledání souvislostí mezi ukazateli a výkonnostní úrovní. Lední hokej se neustále vyvíjí a s vývojem se také mění požadavky, které jsou kladeny na hráče, jak na jeho fyzickou stránku a připravenost, tak také přibývá požadavků sociálního a ekonomického charakteru. Pokud opomeneme profesionální hráče, kteří jsou placeni za své výkony a všechny podmínky k vykonávání činnosti by měli mít zajištěny, tak toto neplatí pro poloprofesionální hráče nebo amatéry, pro něž zajištění podmínek vyžadované výkonností úrovně znamená velkou zátěž jednak finanční, ale i časovou.

Lední hokej se přesunul z přírodního prostředí otevřených kluzišť do prostředí hal a sportovních center, jejichž provoz je velmi ekonomicky náročný a ceny se pochopitelně promítají do hospodaření klubů a na nich závislých hráčů. Proměna ledního hokeje také nastala v řazení do ročního období. Dříve byl lední hokej brán jako typický zimní sport, ale dnes jsou fáze hokejové sezóny rozprostřeny do celého roku a bez přípravných fází během jarního či letního období se hráč jen těžko obejde.

Výše zmiňované nároky jsou v některých případech pro hráče nepřekonatelné, a proto dávají přednost tomu hrát v nižší výkonnostní kategorii, kde nároky nejsou takové a hráč může lední hokej skloubit s další prací či rodinou. V posledních letech se v hokejové společnosti velmi hovoří o neúspěchu českého hokeje v mezinárodním měřítku. Hledají se řešení, jak na zvýšit úroveň ledního hokeje v České republice. Některé z řešení znamenají reorganizaci dosavadních struktur a soutěží. Změny mají vliv nejen na sportovní kariéru sportovce, ale také ovlivňují jeho sociální život, v některých případech to klade nároky také na biologické faktory sportovce a jeho adaptování na nové podmínky. Jedním z těchto případů je zrušení všech soutěží juniorů, krom extraligové úrovně.

Reorganizace soutěží má zapříčinit zkvalitňování soutěží, jak se tomu má stát v kategorii juniorů. V některých případech může být zkvalitňování soutěží zapříčiněno nepřímo. Nastolené podmínky, nebo nároky některých soutěží mohou zapříčinit změny, které probíhají uvnitř stavby týmů, kde se mění určité biologické či sociální ukazatele hráčů.

2 CÍLE PRÁCE

Cílem této práce je zmapovat hodnoty biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje, definovat odlišnosti v mužské kategorii, které vznikají při změně výkonnostní úrovně a charakterizovat stavbu týmu z hlediska biologických a sociálních ukazatelů v dané výkonnostní úrovni.

Dílčí cíle:

- Analyzovat biologické faktory hráčů ledního hokeje, zejména z hlediska somatotypu.
- Popsat sociologické problémy výkonnostního sportu a charakterizovat sociální faktory hráčů ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni.
- Zjistit, zda ekonomické nároky ledního hokeje souvisejí se stavbou týmu či výkonnostní úrovní.
- Zmapovat, jakým způsobem svaz ledního hokeje a kluby podporují hráče ledního hokeje.
- Analyzovat dopad zrušení některých juniorských výkonnostních kategorií na ligu mužů Středočeského kraje.

3 PROBLÉMY PRÁCE

Jak se mění hodnoty biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje na různých výkonnostních úrovních? Jaké hodnoty biologických a sociálních ukazatelů jsou charakteristické z hlediska stavby týmu na dané výkonnostní úrovni?

- Jaké hodnoty biologických faktorů a somatotyp jsou charakteristické pro hráče ledního hokeje?
- Jaké sociální faktory hráčů ledního hokeje jsou charakteristické pro určitou výkonnostní úroveň?
- Jak souvisejí ekonomické nároky ledního hokeje se stavbou týmu a výkonnostní úrovní?
- Jak Český svaz ledního hokeje či kluby podporují hráče ledního hokeje?
- Jakým způsobem se projevilo zrušení některých juniorských výkonnostních kategorií do Středočeské ligy mužů?

4 TEORETICKÁ ČÁST

4.1 Charakteristika ledního hokeje

Lední hokej je hra brankového typu, odehrávající se na ledové ploše. Hra je tvořena činnostmi hráčů dvou soupeřících týmů. Hráči vedou puk pomocí hokejky, překonávají soupeře a snaží se dostat puk do branky soupeře. Dochází k množství osobních soubojů. Hra má rychlostně – silovou charakteristiku. Rychlost hry, tvrdost v osobních soubojích, technické finesy s hokejovou holí a rychlost reakce hráčů dělá z hokeje divácky velmi populární sport. „Náročnost hry vede ke střídání hráčů, kteří v krátkém časovém úseku vydávají maximum sil, které se regenerují relativně delším pobytem na střídačce. Pro lední hokej je tedy charakteristické střídání napětí a uvolnění stejně jako střídání akcí vázaných na různý bruslařský pohyb i různou techniku ovládní hole a kotouče.“ (Kostka, Bukač, Šafařík, 1986, s. 9)

„Moderní lední hokej je komplex, ve kterém se souběžně zvyšují možnosti organismu hráče a jeho hráčská technika. Obojí se odráží v úrovni jeho taktického myšlení a taktického jednání, které je výsledkem usilovného tréninku, soustavného zatěžování organismu v podmínkách podobných utkání. Bez dobré fyzické kondice a bez návyku plného nasazení sil se neprosadí žádná technika. Vzájemná vazba kondice, techniky a rozvoje taktického myšlení vytváří základní rysy osobnosti hráče a podmiňuje i jejich využití pro nejúčinnější pojetí hry, ke které spěje vývoj světového hokeje.“ (Mráz, 2006, s. 11)

„Globální hra se bude dále vyvíjet, neboť vrcholoví hráči získávají tréninkem vysoký stupeň funkční, psychické i technicko-taktické připravenosti, které jim toto pojetí hry umožňuje. Vrcholoví hráči, dobře připraveni po všech stránkách, vytvářejí ve hře situace, které jsou pro ně individuálně charakteristické. Jako hráčské osobnosti se stávají příkladem pro mladší hráče a zároveň podnětem pro trenéry k obohacení tréninkového procesu.“ (Mráz, 2006, s. 11)

4.2 Obecné otázky výkonnosti

Otázkou výkonnosti se dnes zabývá mnoho vědeckých pracovišť, experimentálně se zkoumá výkonnost různých skupin obyvatelstva a pomocí měnících se vnitřních a zevních podmínek se sledují možnosti zvýšení koncových ukazatelů. Zdatnost definujeme jako souhrn předpokladů k optimální reakci na podněty prostředí. Pod pojmem zdatnost rozumíme nejen obecnou připravenost na dobrý tělesný výkon, ale i dobrý výkon v zaměstnání a společenském životě. Zdatná člověk je rychlý, obratný, silný, vytrvalý, otužilý a psychicky vyrovnaný a je co nejlépe se vyrovnává s novými nároky na organismus. O dosažení osobní zdatnosti by se měl snažit každý jedinec společnosti, který by se měl také snažit zajisti podmínky pro vytváření co nejvyšší zdatnosti všech členů společnosti. (Kodým, Blahuš, Hříbková, 1987)

Tělesná výkonost je schopnost podávat určitý výkon v pohybové činnosti. Maximální tělesná výkonost je schopnost podávat maximální výkon, však výkon, který je vnímán jako subjektivní, nemusí být vždy ukazatelem maximální výkonnostní kapacity člověka. Tělesná výkonost je projevoována reakcemi na určitý podnět, přičemž tělesný výkon je chápán jako pohybový fakt za konkrétních jasně daných podmínek a motivace. (Kodým, Blahuš, Hříbková, 1987)

Ve struktuře sportovní výkonnosti jsou významným ukazatelem senzomotorické schopnosti (pohybové schopnosti), které ovšem nejsou tak významným faktorem, jako sociální faktory a kognitivní faktory, které jsou při změnách při změnách výkonnosti v recipročních vztazích se senzomotorickými schopnostmi. Nejdůležitějším předpokladem objektivního zhodnocení sportovní výkonnosti je vědecká analýza, která zhodnotí senzomotorické, fyziologické, psychologické a sociální faktory výkonu. Senzomotorické faktory se dají zhodnotit velice snadno, pokud se dají vyčíslit fyzikální veličinou. U ostatních složek jsme leckdy odkázání na subjektivní zhodnocení skutečností. V kolektivních sportech je situace ještě složitější, vzhledem k faktu, že do hodnocení musíme zahrnout i vliv spoluhráče, nebo protihráče.

4.3 Somatotypologie

Somatologie je nauka o struktuře a funkcích lidského těla. Shrnuje základní poznatky z anatomie, histologie, embryologie, biologie, biochemie a fyziologie. Studuje a popisuje stavbu lidského těla a jeho jednotlivé funkce na různých úrovních. Seznamuje nás s činnostmi buněk, tkání a orgánů i organismu jako celku i se všemi fyziologickými pochody, které probíhají ve zdravém organismu, a které jsou řízeny několika systémy: imunitním, endokrinním a nervovým. Pomocí tělesného složení a somatologie můžeme posuzovat sportovce a jeho předpoklady k tělesnému výkonu. Různé somatotypy mají různé předpoklady ke sportovní činnosti a také rozdílně reagují na tělesnou zátěž. (Riegerová et al., 2006)

Za zakladatele konstituční typologie je považován Hippokrates, který jako první vytvořil systém, dělící lidské konstituce na dva základní typy: habitus phthisicus (štíhlé, dlouhé tělo) a habitus apoplecticus (krátké, zavalité tělo). V 19. a 20. století vznikla celá řada 22 typologií, jako například Rostanův typologický systém (typ dechový, zažívací, mozkový a svalový), Sigaudův (typ dechový, zažívací, svalově kloubní a mozkomíšní), Kretschmerův (typ astenický, atletický a pyknický), Bunakův (stenoplastický, mesoplastický a euryplastický typ), Violův (normotyp, brachytyp, longityp), Conradův (navazující na Kretschmerův systém) a Sheldonův (Pavlík, 1999).

W.H.Sheldon, významný americký psycholog, lékař, filosof a přírodovědec je považován za zakladatele jednoho z nejdůležitějších propracovaných systémů tělesné typologie. Na základě dlouholeté studie antropometrických údajů, dospěl k poznatku, že v lidské populaci neexistuje vyhraněný typ, ale celá škála typů tělesné stavby. Sheldon je také někdy charakterizován jako teoretik typů, jako první vědec použil slovo somatotyp. Ve své publikaci Atlas of men, nezkoumá již jednotlivé komponenty samostatně, ale přichází s myšlenkou celku. klasifikuje lidi podle tří základních typů tělesné stavby. Podle něj nikdo nepředstavuje jeden určitý typ, neboť každý má v sobě něco ze všech tří základních komponent. Díky tomu je možné vytvořit řadu kombinací, a tedy i mnoho tělesných typů neboli somatotypů. Morfogenotyp neboli biologickou strukturu osobnosti je nutné odlišit od fenotypu, který zahrnuje viditelné vlastnosti osobnosti. Fenotyp je to, co vidíme, to co vzniká na základě působení genotypu (genetické konstituce organismu) a prostředí. Morfogenotyp nemůžeme posoudit přímo, to jde jen u fenotypu. Podle něj je somatotyp kompromisem mezi morfogenotypem a fenotypem. Sheldon tedy navrhl somatotyp, což

je „kvantitativní vyjádření poměru, ve kterém jsou v dané tělesné stavbě tři primární komponenty, kde se každá komponenta vyjadřuje na stupni 1-7.“ Tedy například 7-1-1. Názvy Sheldon odvodil od tří zárodečných listů, vrstev embrya, ze kterých vznikají jednotlivé části těla. : endomorfie, mezomorfie a ektomorfie.

„Na základě této klasifikace vytváří výsledný somatotyp, který je označen třemi čísly. 1 – endomorfní, 2 – mezomorfní, 3 – ektomorfní komponenta. Stupnici vytvořil sedmibodovou, kdy nejnižší číslo značilo nejmenší zastoupení a číslo sedm nejvyšší možné zastoupení dotyčné komponenty v somatotypu. Trojčíslí daného jedince se poté zanáší do názorného grafu, který má tvar zaobleného trojúhelníku. 1. Endomorfie – vyjadřuje relativní tloušťku jednotlivých osob. Hodnotí tedy množství podkožního tuku a leží na kontinuu od nejnižších hodnot k nejvyšším. 2. Mezomorfie – vyjadřuje svalově kosterní rozvoj, množství beztukové hmoty těla vzhledem k tělesné výšce. 3. Ektomorfie – vyjadřuje relativní linearitu, stupeň podélného rozložení tělesné hmoty. Stanoví se z výško–hmotnostního indexu dotyčného jedince. Sheldonovou metodou se inspirovali Parnell, Heathová a Carter. Snažili se o korekci jeho studie s aplikací na celou lidskou populaci. Heathová a Carter vydali v roce 1967 definitivní verzi modifikované Sheldonovy metody, která nese jejich název a je nejpoužívanější metodou určování somatotypu na světě. Jejich škála není limitována sedmi stupni, jako je tomu právě u Sheldona, nýbrž čtrnácti. Tímto krokem se stala somatotypově téměř neomezenou (Pavlík, 1999). Štěpnička et al. (1979) na základě svého výzkumu určil třináct kategorií somatotypů v závislosti na převaze dané komponenty“ (ZMELTYOVÁ, 211, str. 22)

4.4 Somatický profil hráče ledního hokeje

Dle Havlíčkové a kol. (1993) by měla optimálně u hráče ledního hokeje převažovat mezomorfní komponenta, jeho somatotyp by měl být podobný silově zaměřeným sportovcům. Optimální výška sportovce by měla dosahovat 178–182 cm, což neodpovídá soudobým trendům. Hokejisté mezinárodní úrovně dosahují průměrné okolo 190 cm.

Dle Kudrny (2003) byla naměřena průměrná výška českých hokejistů na 180 cm a 84 kg. U hokejistů byl typický velký hrudník a šířka horní končetiny. Hráčům byly naměřeny nadprůměrné hodnoty obvodu horních končetin (v oblasti předloktí) a dolních končetin (oblast stehen). Dále hokejisté dosahují nadprůměrných hodnot v oblasti obsahu svalové hmoty. Z hlediska postu, na kterém hráč nastupuje, nejvíce podkožního tuku bylo

naměřeno obráncům, poté brankářům a útočníkům. Grausgruber a Cacek (2008) definuje hráče jako edo-mezomorfní, nebo výrazně mezomorfní, přičemž větší tělesnou stavbu uplatňují hráči především v osobních soubojích. Tyto údaje také korespondují s výsledky zjištěné v praktické části práce.

4.5 Sociologie a sociologie sportu

Název vznikl spojením latinského *societas* – společnost a řeckého *logos* – slovo. Sociologie je tedy vědou o společnosti. Sociologie je samostatná vědecká disciplína, jež se pokouší pomocí analytických metod a empirických technik zkoumat struktury, funkce a souvislosti vývoje společnosti a navrhnout o nich teorie. Sociologie tedy není disciplínou ani jen teoretickou, ani jen empirickou. (Úvod od sociologie – Jan Jandourek).

Obor sociologie má nesmírně široký záběr, od zkoumání chování a vztahů jedince, skupin, až po zkoumání celé společnosti. Celkově bychom mohli říci, že sociologie se zabývá prostředím člověka a jeho společenstvím, z tohoto nám vyplývá přesah sociologie do ostatních oborů, jako například do psychologie, demografie, ekonomie či v našem případě sportu. Sociologie sportu u nás nemá příliš velkou historii a potýká se s nedostatkem publikací tohoto zaměření. A i když se situace v posledních letech zlepšuje, je stále málo popsána organizace sportovního života jednotlivce i sportovních oddílů. (Zaoral, 2014)

Sociologie sportu se potýká s otázkami sociokulturního postavení sportu, společenského a kulturního kontextu a zároveň se snaží definovat pestré vztahy v sociálním životě. Jako se během svého vývoje mění společnost, mění se také vnímání významu sportu. Dříve byl sport vnímán jen jako zábava, hra, jež měla pouze rekreační význam. V dřívější společnosti plnil sport tři funkce, a to rekreační, relaxační a sloužil jako společenská zábava. Sport byl jakýmsi měřítkem postavení ve společnosti a jistého statutu. Zámožnější rodiny si mohly dovolit dražší sporty a chudší vrstvy se musely spokojit s různými hrami. V různých, v tu dobu populárních odvětvích, se začala vyskytovat také určitá profesionalizace sportu. Pro tyto profesionály se stal sport způsobem obživy a vznikaly specifické služby s tímto spojené. Dle Sekoty (2008), abychom pochopili vazbu sportu a společenské vztahy, musíme pochopit jeho strukturu. Sekot (2008) dále vnímá sport jako mechanismus předávání informací společnosti, který různými souvislostmi a intenzitou formuje dnešní způsob života společnosti. Současný sport v sobě integruje řadu

prvků a činností, na kterých se podílejí lidé z různých oborů, napříč celou společností, proto můžeme označit sport jako organizačně složitý sociální fenomén. Sport nikdy nebyl tak všudypřítomný jako doposud a jeho provázanost s tvorbou zisku a procesem socializace, kondicí, či zdravím nikdy nebyla na takové úrovni. „Organizovaný sport se postupně stává kombinací byznysu, zábavy, výchovy, morálního výcviku, technologických aplikací, stvrzením spojení národních a korporátních zájmů. Sport je ale zejména formou pohybových aktivit reagující na výzvy fyzického výkonu a vzrušující zkušenosti, která je svojí jedinečností v jiných sférách života nedosažitelná.“ (Sekot, 2008, s. 18)

4.6 Vrcholový, výkonnostní a rekreační sport

4.6.1 Vrcholový sport

Cílem je dosahování maximálních výkonů a vítězství nad soupeřem realizovaných na bázi profesionální, dosahování ekonomického efektu a efektu vyniknutí. Sportovec na základě soustavného a náročného tréninku dosahuje vytyčených cílů. Vrcholový sport vyžaduje zpravidla přizpůsobení i sféry pracovní činnosti, tak aby umožňovala maximální koncentraci na trénink a podání maximálního sportovního výkonu. Zpravidla je pro sportovce samotný sport jejich pracovní náplní a zdrojem obživy. Vrcholový sport je charakteristický největší úrovní selektivnosti. Zdraví sportovce slouží jako nezbytný prostředek k dosahování maximálních výkonů, není tedy cílem pohybových aktivit.

4.6.2 Výkonnostní sport

Cílem je dosahování výkonů a vítězství nad soupeřem, realizovaných na bázi amatérské. Sportovec také absolvuje soustavný a organizovaný trénink, ale většinou nedosahuje takové úrovně náročnosti jako u sportu vrcholového. Selektivnost je zde také na nižší úrovni. Rozdílnost výkonnostního sportu oproti vrcholovému sportu nalezneme ve struktuře životních činností, kde hraje dominantní roli ve sféře mimopracovní a vyplňující volný čas. Zdraví také slouží jako prostředek pro dosahování maximálních výkonů.

Výkonnostní vrcholový sport

- Vytváří a udržuje hierarchické autoritativní struktury, v jejichž rámci jsou sportovci podřízeni trenérům, trenéři podřízeni vlastníkům a správcům sportovních zařízení.
- Praktikuje selektivní systém výsadního postavení těch fyzicky nejzdatnějších a sportovně nejúspěšnějších.
- Je založen na ideji, že sportovní mistrovství je výsledkem soutěživého úspěchu a výsledků dosažených na bázi systematické oddanosti tvrdé sportovní přípravy, umocňované ochotou k oběti a bolesti zřeknutí se zdraví a duševní pohody.
- Provázanost se světem byznysu, politikou a masovými médii, což vede k enormnímu zájmu o sportovní aktivity.

4.6.3 Rekreační sport

„Svojí povahou je řazen do subsystému moderního sportu, který zahrnuje všechny druhy sportovních aktivit, které nejsou odvozovány ambicí vítězství, rekordů a materiálních odměn.“ (Sekot, 2008, s. 31) Důraz je kladen na prožitek, zábavu a dobrý zdravotní čas, či regeneraci, což je také i cílem těchto aktivit. Rekreační sport řadíme pouze do volnočasové sféry a sportovci si svobodně sami volí a organizují program. Sportovci nejsou oficiálně registrováni, anebo se registrují čistě do amatérských soutěží

4.7 Sociologické problémy výkonnostního sportu

Výkonnostní sport vztahuje jedince do zcela jiných společenských vazeb a životní styl jedince se vymyká od běžných, ve společnosti zažitých stereotypů. Tato změna tvoří několik sociologických problémů, se kterými se sportovec musí vypořádat. Jedním z těchto problémů může být materiální zabezpečení na vykonávání sportovní činnosti či zajištění pomůcek, vybavení k jejímu vykonávání. Mimo finanční náročnost se sportovec musí vypořádat s náročností časovou a využitím mimopracovního času. Povinnosti, které sportovec musí plnit v pracovním či školním a sportovním prostředí, ho značně vyčerpávají, a tak je podstatnou součástí regenerace, na kterou mnohdy není dostatečný čas. Sportovci jsou si také vědomi, že sport jim dává zájmy, potřeby, kterým věnují značnou část svého života. Jsou také členy mnoha sociálních skupin spjatých se sportovní

kariérou, a tak po jejím ukončení řeší problém, jak realizovat svoje potřeby, které jim přinášel daný sport, a mnohdy mají problém s uplatněním ve společnosti a další socializací. (Čechák, Linhart, 1986)

4.7.1 Sportovní trénink a studium

Pokud sportovec vrcholově trénuje, přizpůsobuje sportu svůj životní styl, proto také ve společnosti, která je orientovaná na sport, logicky vzniká požadavek na koordinaci činnosti vyučujících s trenérem. Zde však nastává problém. Málokteré vzdělávací instituce a málokterí učitelé jsou ochotni k této interakci se sportovními kluby či trenéry. Tato neochota představuje pro plánování systematické přípravy a organizaci tréninkových cyklů velký problém. Ukazuje se, že s věkem sportovce slábne ochota pedagogů koordinace sportovního tréninku a studijních povinností. Pokud tento rozpor stále trvá nebo narůstá, můžeme se setkat i se zaujetím negativního postoje pedagogů vůči sportovní přípravě sportovce. Tento negativní postoj je připisován nedocenení fyzické aktivity a náročnosti sportovní přípravy, kdy například pedagogové nedocení důležitost zahraničního soustředění. Řešením je hledání kompromisů či možnost studovat v institucích, které sportovní přípravu podporují. V opačném případě je negativně vnímáno z hlediska socializace, pokud je sportovec postaven před volbu pro jeden, ten či onen směr. (Sekot, 2008)

4.7.2 Profesionalizace sportu

Větší životní úroveň společnosti a více objemu volného času přispělo k větší oblibě rekreačního sportu, který byl vnímán především střední třídou jako aktivita vedoucí k harmonickému životu jedince. Rostoucí popularita sportu vedla k vytvoření jasných pravidel pro provozování nových sportů, vytváří se sportovní organizace, svazy. Roste také divácká popularita sportu a hráči populárních sportů jsou vnímáni jako ikony, celebrity, což dává základ profesionalizaci sportu, který se stává zbožím.

Moderní společnost, charakteristická neustálým vývojem a sebezdokonalováním, projevovala tyto tendence také ve sportu. Nově vzniklé organizace přispívají ke globalizaci sportu a konání mezinárodních sportovních událostí, které přitahují stále širší veřejnost a zároveň především média, čímž roste popularita diváckého sportu. Snaha nabídnou divákovi jedinečný zážitek a výkony vede kluby a organizace k získávání

nejkvalitnějších sportovců, což se projevilo „v růstu cestovních nákladů a motivačních odměn, které vedly ke vzniku profesionálních sportovců zápolících za odměnu. Obava z invaze profesionálních sportovců nejasného či „nežádoucího“ původu z řad dělnictva, etnických minorit či černochoů – stála naopak v cestě komerčního sportu a byla výrazem dobově zakotvené obavy z rušení pevných hranic sociálně třídního postavení. Amatérismus v jistém smyslu fungoval jako hráz udržoval třídní diference, nenarušované zvyšujícím se statusem úspěšných sportovců. (Sekot, 2008, s. 170)

Rostoucí touha po výkonech přitahovala stále více placených hráčů a otevírala diskuzi nad statutem profesionála a amatéra. Amatéři sportovali pro potěšení a sport pro ně byl cílem nikoli prostředkem, kdežto profesionálové svou činnost posuzovali dle finančních odměn, tudíž se pro ně sport stal prostředkem pro získání určitého společenského statutu a stále zvyšující se finanční odměny. Velké finanční odměny, které leckdy přesahovaly dvojnásobek běžného příjmu, vedly k větší komercializaci sportu. Ani modely, kde se střetávali amatéři pouze mezi sebou, se neubránily nepřímé profesionalizaci – smlouvy s trenéry, zajištění vybavení a prostředků, které pomáhaly amatérům k dosahování lepších výsledků. Statut profesionála či amatéra je také vnímám v širším sociálním kontextu. Rostoucí divácká popularita a zejména zájem médií o sportovní události vytvořily řadu hrdinů a hvězd. Popularita, vyšší společenský statut a velké finanční odměny jsou pro velkou řadu sportovců cílem, kterého chtějí dosáhnout a obětovat mu vše, co je možné. (Sekot, 2008)

4.8 Sportovní výkon a kolektiv

Především vrcholoví sportovci jsou dnes veřejně známými osobnostmi, a tudíž se nevyhnou spolupráci s dalšími lidmi, aby se uplatnili také ve společnosti. Do sportovního výkonu se promítá řada faktorů a kolektivů okolo sportovce je jeden z nich. Navíc se ukazuje, že nabývá stále větší důležitosti. Nemusí se jednat o tým, ve kterém sportovec hraje, ale především o realizační tým – od masérů po trenéry. Významným prvkem ovlivňující sportovní výkonnost uvnitř sportovního kolektivu je rivalita. Pokud konkurence není dostatečná, nedochází k podnětům soutěživosti, což vede k slabší výkonnosti. Tento jev můžeme především pozorovat v mládežnických kategoriích, pokud je ročník početně slabší. Družstva s předpokladem k rivalitě mají lepší předpoklad k vyšší výkonnosti, kdežto družstva s pozitivnějšími sociálními vztahy nacházela satisfakci

v dobré skupinové atmosféře a výkonnost nedosahovala takové úrovně jako u družstev, kde orientace byla na specifiku činnosti, byť na úkor sociálních vztahů.
(bakalářka_dušan)

Z výzkumu R.N. Singera vyplývá, že pokud se jedná o náhodně složenou skupinu, tak si její členové postupně při řešení sportovních úkonů zvolí svého přirozeného vůdce, podle něhož přizpůsobují styl řešení. Naopak pokud se jedná o sociálně kohezní skupinu s vykrytalizovanou strukturou vůdčích osobností, tak tato skupina kopíruje styl populární skupiny, i když nevede k optimálnímu řešení. Dále také bylo zjištěno, že pokud má jedinec se spoluhráčem dobré vztahy, tak si mezi sebou přihrávají častěji nežli jedinci, kteří se spolu tak dobře neznají. Špatná interpretace této skutečnosti vede k mýtům, že dobře stmelený kolektiv dosahuje lepších výsledků. (Čechák, Linhart, 1986)

Čechák a Linhart (1986) dále uvádějí, že rivalita a vnitroskupinové konflikty mohou vést k vystupňování výkonu družstva a vnitroskupinová koheze není ke sportovnímu výkonu důležitá. Zvláštní význam dále přisuzují všeobecné hierarchii dle výkonu a postavení ve skupině. Pokud týmu nebo skupině schází tzv. „lídr“, není schopna podávat maximální výkony. Z hlediska skupinové dynamiky má nejlepší předpoklad k dobrému výkonu tým, kde existuje omezený počet „hvězd“ a naopak žádný jedinec tzv. „neživoří“ kvůli dalším členům skupiny. Podle relevantní psychologické literatury (Schwarz et al., 1983) negativně ovlivňují skupinovou atmosféru a vedou ke konfliktům tyto skutečnosti:

- Povahové rozdíly mezi lidmi (temperament, charakter, vlohy, schopnosti, inteligence).
- Konflikty uvnitř osobnosti (frustrace, deprivace, stresy apod.).
- Chybná posuzování druhých lidí (podléhání předsudkům, pomluvám či nepodloženým domněnkám).
- Chybné posuzování vlastní osobnosti (přeceňování, podceňování apod.).
- Narušená komunikace mezi lidmi a skupinkami uvnitř kolektivu (zkreslování informací, omezování komunikace, vylučování z komunikace apod.).
- Rozdílné zájmy, postoje a názory jednotlivců, jednotlivců a skupin mezi sebou navzájem.

- Špatné fungování skupin (přeměna skupiny v nekomunikativní dav, přílišné soustředění skupiny na sebe, přílišné nebo naopak nízké skupinové sebehodnocení).
- Špatná skupinová atmosféra (přílišná autoritativnost vůdčích osobností ve skupině, špatná spolupráce, absence pocitu uznání u jednotlivých členů skupiny, nerespektování názorů a potřeb některých členů skupiny, popřít přímo násilná identifikace s cíli skupiny apod.).
- Objektívni příčiny neovlivnitelného jednání členů skupiny (mohou to být např. živelné katastrofy, nemoci, epidemie, nedostatky v materiálním a organizačním zajištění činnosti skupiny apod.). Špatné jednání jednotlivých členů a celé skupiny můžeme potlačovat různými metodami, které nám pomáhají udržet skupinu celistvou a funkční. Se skupinou by měl dle mého názoru pracovat odborník z oblasti psychologické, pod kterou spadá i psychosociální podpora.

V odborné literatuře, jež se zabývá ovlivňováním sociálního klimatu, je velký důraz kladen na vůdce a řízení kolektivu. Vůdce kolektivu může být formální – trenér, nebo neformální – oblíbenec kolektivu. Z hlediska řízení kolektivu je jako nezbytné považováno řízení demokratické, které ponechává prostor pro iniciativu jedinců a snaží se maximálně rozvinout potencionální schopnosti jedinců. Demokratický styl vychází z předpokladu volní a pozitivní motivace sportovců k výkonu a pocitu uspokojení vykonávání samotné aktivity. Oproti tomu druhý velmi využívaný styl vedení, styl autoritativní, vychází z předpokladu, že sportovci neradi trénují a k výkonu jsou motivováni pomocí odměn a trestů. Cesta k výkonu vede přes rozbor funkčních schopností jedince a striktního dodržování daného úkonu. Autoritativní styl se lépe uplatňuje v jasně daných situacích, kde lze využít jeho předností. V současné praxi se využívají materiální i nemateriální stimuly ke sportovní výkonnosti. Především ve vrcholovém sportu převažuje stimul materiální, kdy jsou sportovci motivováni finančními odměnami, a opomenut bývá motivační stimul vycházejícího ze životního stylu jedince. Zkušenost ukazuje, že z dlouhodobého hlediska autoritativní styl není udržitelný a je v rozporu s dobrovolným spontánním charakterem sportování. Demokratický styl vedení je z dlouhodobé strategie práce s kolektivem výhodný k zajištění dlouhodobě stálé výkonnosti, rozvíjí pozitivně sociální vztahy a zajišťuje

relativně harmonický rozvoj schopností sportovce. Můžeme si také povšimnout, že nejčastěji bývá aplikován v rekreačním sportu, kde sportovní výkonnost není cílem aktivit. Výše popsané výhody demokratického stylu však nebrání k použití jiných stylů či metod, které mohou být v určitých situacích více přínosné.

4.9 Lední hokej – struktura soutěží

4.9.1 Tipsport extraliga

Tipsport extraliga prezentuje nejvyšší výkonnostní soutěž v České republice. V soutěži nastupuje 14 týmů z celé České republiky. Systém soutěže je následující, nejdříve týmy absolvují základní část, která se skládá z 52 zápasových kol, celkově 364 zápasů. Každý tým hraje 3 zápasy v týdnu, hracími dny jsou úterý, pátek a neděle. Po základní části následují vyřazovací boje, jak o získání titulu, tak také o sestup do nižší soutěže – WSM ligy. 10 týmů postupuje k bojům o získání titulu a zbývajících 4 týmy hrají o sestup. Počet zápasů ve vyřazovacích bojích se odvíjí dle úspěšnosti týmu. První zápasy soutěže začínají začátkem září a vyřazovací boje končí koncem dubna, tedy necelých 8 měsíců. Tím však pro hráče práce nekončí, sezóna dále obsahuje několik přípravných mezocyklů, bez kterých se sportovec neobejde. V soutěži nastupují pouze vrcholoví, profesionální sportovci, kteří musí podstoupit náročný a organizovaný tréninkový cyklus. Vše je přizpůsobeno tomu, aby hráči podávali maximální možný výkon – technologie, strava, zázemí. Aby sportovci mohli podávat maximální výkon, musejí přizpůsobit svému zaměstnání nejen svůj životní styl, ale také leckdy i celé rodiny. Hráči jsou financováni ze svých klubů dle uzavřené smlouvy. Nejvyšší liga je pochopitelně také nejvíce sledována veřejností, ať diváky přímo na stadionu, tak také médii, která jsou všudypřítomná a hrají v pojetí sportu veřejností důležitou roli. Sportovci si musejí leckdy zvyknout na roli “celebrity“, což představuje další zátěž na už tak zatíženého sportovce. (<http://www.cslh.cz/>)

4.9.2 1. liga

V druhé nejvyšší soutěži v České republice nastupuje proti sobě 14 klubů z celé České republiky. Družstva odehrají 52. kol a poté 10 družstev postupuje do vyřazovacích bojů, které se hrají na 4 vítězná utkání. Reorganizaci soutěže se nevyhnula ani 1. liga. Největší změnou v soutěži se stává její uzavřenost. Z 1. ligy se nyní nedá sestoupit. Systém byl

schválen s platností pro nejbližší tři ročníky. Po mistrovství světa juniorů, které proběhne v roce 2020 v České republice, bude vyhodnocen a rozhodne se o dalším postupu. „Úprava vytváří prostor pro širší zapojení juniorů ve druhé nejvyšší soutěži a zjednodušení jejich přechodu do dospělého hokeje.

4.9.3 2. liga

System 2. ligy je rozdělen do tří částí. V první části 29 družstev rozděleno územně do 3 skupin; 10 družstev ve skupině „Západ“, 10 družstev ve skupině „Střed“ a 9 družstev ve skupině „Východ“; družstva se ve skupinách „Západ“ a „Střed“ utkají čtyřkolově každý s každým (36 utkání), družstva ve skupině „Východ“ se utkají pětikolově každý s každým (40 utkání).

V druhé části soutěže hrají družstva Play – off (1. – 8. místo, dle skupiny), kde bojují o postup do 1. ligy. Po sestavení dvojic ze tří částí umístění, se čtvrtfinále hraje na 4 vítězná utkání a semifinále na 3 vítězná utkání.

Družstva umístěná po 1. části ve skupině „Západ“ a ve skupině „Střed“ na 10. místě a ve skupině „Východ“ na 9. místě se utkají dvoukolově každý s každým (4 utkání) s tím, že v této části soutěže se výsledky utkání z předchozích částí soutěže nezapočítávají. Družstvo, které se umístí po této části soutěže na posledním místě, sestupuje do příslušné krajské soutěže.

V třetí části soutěže hrají družstva o postup do vyšší výkonnostní úrovně či sestup do nižší výkonnostní úrovně:

- Postup do WSM ligy: Vítězná družstva ze semifinále play-off „A“ po části 2a) - „Play-off“ a vítězné družstvo play-off „B“ po části 2a) - „Play-off“ se utkají dvoukolově každý s každým (4 utkání), s tím, že v této části soutěže se výsledky utkání z předchozích částí soutěže nezapočítávají. Vítěz této části soutěže získává ve smyslu čl. 208 SDR právo účasti v soutěži WSM liga pro sezónu 2017/2018. (<http://www.cslh.cz/>)
- Kvalifikace o postup do II. ligy ČR: Z vítězů jednotlivých krajských soutěží budou sestaveny kvalifikační skupiny a z nich dvě vítězná družstva získávají ve smyslu čl. 208 SDR právo účasti v soutěži II. liga ČR pro sezónu 2017/2018. (<http://www.cslh.cz/>)

Jak vyplývá z organizace soutěže, je 2. liga velmi náročná na čas sportovce, který musí lednímu hokeji věnovat. V soutěži družstva většinou trénují třikrát do týdne a odehrají dva zápasy v jednom týdnu. Ekonomická situace klubů není natolik dobrá, aby zajistila hráče po ekonomické stránce, proto většina hráčů je zaměstnaná mimo svůj klub. Kolize nastává obvykle ve vyřazovacích bojích, kdy je potřeba více času, z hlediska počtu utkání a také cestování. Někteří hráči nejsou na vyřazovací boje uvolnění z práce, což významně ovlivňuje složení mužstva. Z těchto důvodů hráči mnohdy volí krajskou ligu, která se o hráče z druhé ligy postupně zkvalitňuje, přičemž systém soutěže není natolik náročný. (<http://www.cslh.cz/>)

4.9.4 Krajská liga – Středočeský kraj

16 účastní soutěže je rozděleno do 2 skupin – západ a východ. Nejdříve družstva sehrají dvoukolově zápasy každý s každým (14 utkání), poté dle losu odehrají jedenkrát zápas každý s každým z druhé skupiny. Nově v soutěži je zavedeno prodloužení 5 minut, které se hraje 3 na 3 hráče, pokud nepadne branka následují nájezdy. První 4 týmy z každé skupiny postupují do vyřazovacích bojů, které se hrají na dva vítězné zápasy. Baráže se zúčastní 1. tým každé skupiny. (<http://www.cslh.cz/>)

Tento systém je poprvé zaveden na sezónu 2017/2018 jako jedna z reakcí na zrušení všech výkonnostních kategorií juniorů, krom Extraligy juniorů. Soutěž byla rozšířena o klub PZ Kladno, které by mělo být složeno výhradně z juniorů. Záměr těchto změn je zkvalitnění soutěže Extraligy juniorů. Reorganizace soutěže vede k vytváření nových družstev, složených zejména z hráčů, kteří dříve hráli Ligu juniorů. Počítá se začleněním těchto družstev do krajské ligy mužů. Některé týmy ligy juniorů byly zrušeny a hráči si musejí hledat uplatnění ve zbývajících týmech krajské ligy, či jiných soutěžích. Bohužel Česká svaz ledního hokeje nevydal žádný oficiální dokument týkající se těchto změn. Situace je řešena pouze ústředními orgány krajské ligy.

4.9.5 Krajská soutěž – Středočeský kraj

13 účastníků je rozděleno do dvou skupin – Sever a Jih. Družstva hrají nejdříve 2 utkání každý s každým a poté jedno utkání, dle losu, každá s každým. Družstvo tedy odehraje 21 utkání. Nejlepší ze skupiny Sever a Jih postupuje do baráže o krajskou ligu. Z této soutěže se nesestupuje a nehrají se vyřazovací boje.

4.10 Podpůrné projekty na podporu hráčů ledního hokeje

Český svaz ledního hokeje se různými projekty snaží o rozvoj hlavně mládežnického hokeje. Z poslední doby mezi nejúspěšnější projekty patří projekt „Trenér ČSLH do malých klubů“, Projekt je otevřen pro všechny kluby mimo klubů, které mají své účastníky v extralize a 1. lize v kategorii dospělých a kluby sídlící na území hlavního města Prahy, cílem je přímé financování vybraných činností hlavního trenéra nejmladších věkových kategorií. Dalším projektem na podporu náboru dětí do hokejových klubů ze strany ČSLH v rámci schváleného projektu „Pojď hrát hokej“ je projekt „Týden hokeje“, který má umožnit prvotní zkušenost dětem a rodičům napříč celou Českou republikou. Pilotní test se uskutečnil v termínu 26. září–2. října 2016.

Projekty zaměřené na rozvoj mládežnického hokeje seniorský hokej ovlivňují s odstupem 5-15 let. Nižší seniorské soutěže většinou nejsou vůbec ústředními orgány podporovány novými projekty, ty se zaměřují pouze na jejich organizaci a řízení. Kvalita a rozvoj těchto soutěží tak záleží na klubech samotných, jakou preferenci seniorskému hokeji přiřadí. Často záleží jen na hráčích samotných, kolik svých prostředků a úsilí hokeji věnují. Nejvyšší soutěže jsou organizované s ohledem na atraktivnost pro diváky, sponzory a média. Neméně důležité jsou zájmy národní reprezentace. Výsledky reprezentace jsou zrcadlem odrážejícím kvalitu či nekvalitu odvedené práce a okamžitě motivačně působí na mládež a širokou veřejnost

5 HYPOTÉZY

Hypotéza 1: Výškový průměr hráčů ledního hokeje se zvyšuje s výkonnostní úrovní soutěže o 3 cm.

Hypotéza 2: Předpokládám, že v 2. lize bude větší počet hráčů studujících vysokou školu nežli v 1. lize.

Hypotéza 3: Předpokládám, že u hráčů hrajících 1. ligu, je vyšší procento hráčů mezomorfního somatotypu nežli u hráčů 2.ligy.

Hypotéza 4: Předpokládám, že 70 % hráčů, kteří hráli vyšší výkonnostní soutěž, než v které momentálně hrají, si myslí, že současná výkonnostní úroveň neodpovídá jejich schopnostem a dovednostem.

Hypotéza 5: Předpokládám, že průměrná výše příjmů hráče krajské ligy je o 5 tisíc Kč vyšší než hráčů v 2. lize.

Hypotéza 6: 90 % hráčů, kterým klub přispívá na vybavení, nevnímá lední hokej jako ekonomicky náročný.

Hypotéza 7: Hráči PZ Kladno mají nižší výškový a váhový průměr nežli ostatní hráči v krajské lize.

6 METODY A POSTUP PRÁCE

V úvodních kapitolách se tato diplomová práce snaží charakterizovat lední hokej a zkoumá biologické faktory ovlivňující sportovní výkonnost, přičemž se zaměřuje především na somatotyp hráče. V další části teoretických kapitol popisuje sociální charakteristiku a odlišnosti, které jsou typické pro určitou výkonnostní úroveň sportu a dále se věnuje sociologickým problémům, které ovlivňují sportovní výkonnost. Teoretická část je uzavřena kapitolami zabývajícími se strukturou výkonnostních soutěží v kategorii mužů, zrušením některých výkonnostních kategorií juniorů a podpoře hráče ledního hokeje.

V praktické části se diplomová práce zabývá zmapováním biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje na různých výkonnostních úrovních kategorie mužů na základě dotazníkového průzkumu mezi hráči ledního hokeje. Poté jsou v práci hodnoceny výsledky dotazníkového průzkumu, sestaven profil hráče, který je z hlediska biologických a sociálních faktorů charakteristický pro danou výkonnostní úroveň. Následuje ověřování stanovených hypotéz a v závěru je práce shrnuta a jsou stanoveny závěry.

6.1 Dotazníkový průzkum a vyhodnocení dat

Pro zmapování biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje na různých výkonnostních úrovních kategorie mužů byla použita metoda dotazníkového průzkumu.

Dotazník byl předán respondentům především on-line formou, některým byl dotazník předán osobně. Dotazníkový průzkum byl proveden v 5 výkonnostních úrovních, v jedné výkonnostní úrovni byly vždy dotázány 3 kluby. Návratnost dotazníku se velmi lišila dle výkonnostní úrovně. Velmi problematické bylo získat odpovědi zejména od prvoligových a extraligových hráčů. V krajské lize byla návratnost dotazníku nejlepší z důvodu dobré dostupnosti a osobního zainteresování v soutěži. Celkově bylo zodpovězeno 114 dotazníků. Podrobný popis a výsledky dotazníku jsou uvedeny v praktické části.

Vyhodnocení dat probíhalo pomocí matematických a statistických metod. K práci s daty byl použit tabulkový editor. Data byla analyzována zejména pomocí kontingenčních tabulek. U některých otázek není poskytnuto tabulkové znázornění, a to z důvodu rozsáhlé struktury tabulek, jejichž uvedení by bylo z hlediska obsáhlosti dat nevhodné.

Výsledky dotazníkového šetření byly rozděleny na 3 části, dle zaměření otázek na určité faktory. Nejprve jsou vyhodnocovány biologické faktory, sociální faktory a faktory hokejové kariéry hráče.

Ke konci praktické části, v kapitole 7.2.4 *Profil hokejisty na dané výkonnostní úrovni* je stanoven profil hokejisty na dané výkonnostní úrovni. Profil hokejisty je stanoven na základě nejčtenějších, či průměrných odpovědí respondentů, jako výstup a zhodnocení výsledků. Profil hokejisty tvoří průměr věku, váhy a výšky, dále je sestaven z nejčtenějších odpovědí respondentů, tam kde byl počet odpovědí shodný, byly uvedeny obě hodnoty, pokud se odpovědi vylučovaly, byly vynechány.

6.2 Odborná literatura a popularizační texty

V teoretické části čerpala diplomová práce z dostupné odborné literatury, akademických textů a oficiálních dokumentů Českého svazu ledního hokeje. U odborné literatury vyvstal problém s nedostatkem publikací věnovaných vybranému tématu, aktuálnosti a obecné zaměřenosti tématu. Téma sociologie sportu je velice obsáhlé a propojené s mnoha obory a leckdy schází pohled ze sociologického hlediska. Většina odborné literatury je zaměřena zejména na obecnou sociologii sportu a není orientována na konkrétní sport. V zahraniční literatuře je situace již lepší, ale pokud bychom chtěli brát v potaz literaturu, která je zaměřena konkrétně, musíme mít na paměti, že informace jsou vázány na sociokulturní prostředí, které se v zeměpisných šířkách může lišit, a informace mohou být zavádějící právě z hlediska vztahu k sociokulturnímu prostředí.

7 PRAKTICKÁ ČÁST

7.1 Výzkumná část

7.1.1 Dotazníkové šetření

Výzkumný problém:

Jak se mění hodnoty biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje na různých výkonnostních úrovních? Jaké hodnoty biologických a sociálních ukazatelů jsou charakteristické z hlediska stavby týmu na dané výkonnostní úrovni?

Výzkumný soubor:

Cílovou skupinou jsou hráči družstev ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni v kategorii mužů. Osloveno bylo 114 hráčů z 15 družstev. Výběr družstev byl realizován na základě záměrného výběru - „Záměrný výběr se uskutečňuje na základě určení relevantních znaků, tj. těch znaků základního souboru, které jsou dané pro dané zkoumání.“ (Gavora, 2000, s. 79) Společným znakem družstev je podobné sociokulturní prostředí, vzdálenost mezi kluby v dané výkonnostní úrovni nepřesahuje 200 km. Výběr hráčů byl náhodný, s podmínkou že se jedná o muže, který je registrován ve vybraném klubu.

Metoda sběru dat:

Jako metodu sběru dat jsem si vybral dotazníkový průzkum. Dotazník byl sestaven jak v tištěné, tak i elektronické podobě. Tištěný dotazník byl předán hráčům osobně v družstvech HC Rakovník, HC Rakovník B, PZ Kladno a byl rozšířen o vysvětlení otázek. Elektronický dotazník byl zaslán hráčům na jejich emailové adresy či skrze sociální sítě, kde v on-line prostředí odpovídali vyplněním na položené otázky. Dotazník obsahoval 32 otázek, přičemž 12 otázek bylo otevřených a 20 uzavřených s výběrovou odpovědí. Průměrná doba vyplnění dotazníku v tištěné verzi byla 5 minu. Dotazník vyplnilo 114 hráčů z 15 různých družstev, nejčastějšími respondenty byli hráči výkonnostní kategorie krajské ligy. V online verzi nemohu vyloučit chybné porozumění otázkám. Vzorový dotazník viz příloha č. 1.

7.2 Výsledky výzkumu

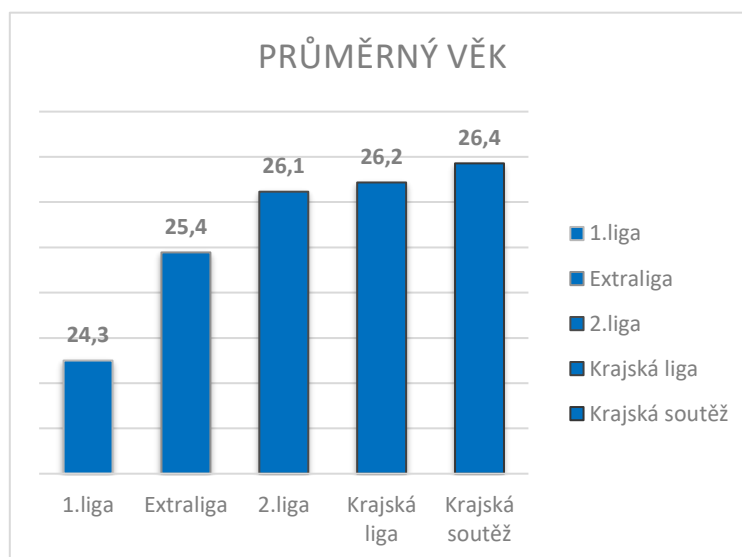
7.2.1 Biologické faktory hráče

Tato část dotazníku je směřována na zjištění základních biologických ukazatelů hráče ledního hokeje. Otázky 1-5 zjišťují věk, váhu, výšku, charakteristický somatotyp a temperament sportovce.

Doplňte Váš věk

Po prozkoumání dotazníku bylo zjištěno, že průměrný věk 114 respondentů je **25,4 let** (pro vypočtení průměrného věku, byla vynechána nejnižší a nejvyšší hodnota). **Nejmladší** dotázaný hráč byl ve věku **18 let** a **nejstarší 45 let**. Rozložení průměrného věku dle výkonnostních kategorií je následující (tabulka č.1 - výsledky byly matematicky zaokrouhleny na jednu desetinu):

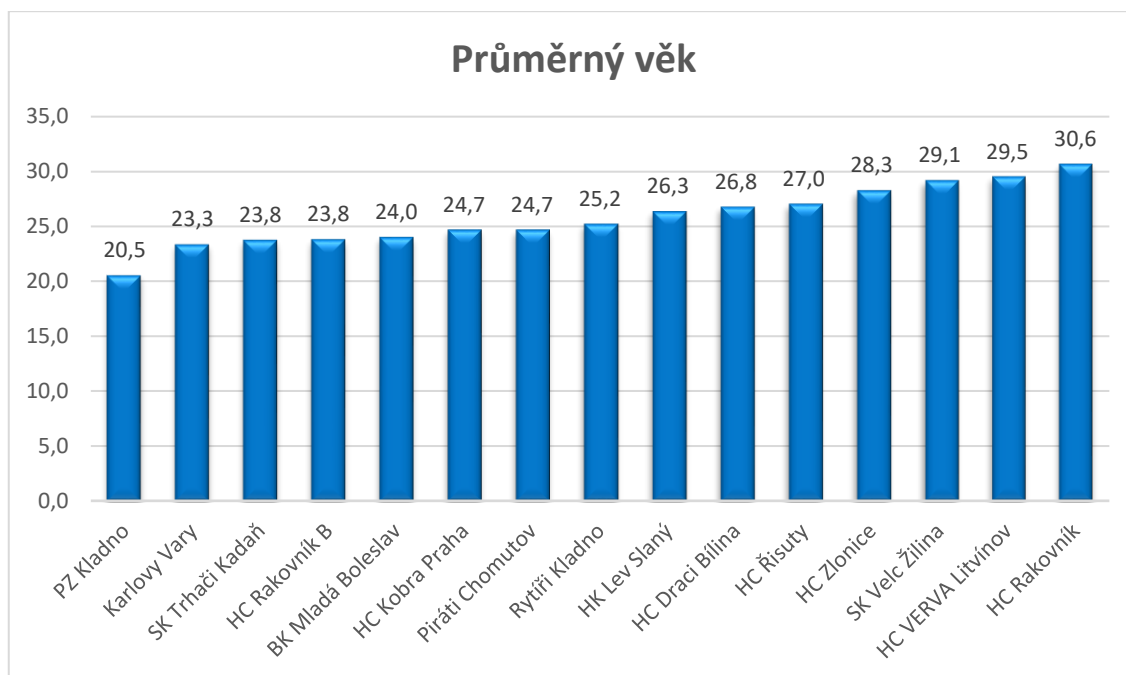
Výkonnostní úroveň	Průměrný věk
Extraliga	25,4 let
1. liga	24,3 let
2. liga	26,1 let
Krajská liga	26,2 let
Krajská soutěž	26,5 let

Tabulka č. 1 – průměrný věk, dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní]

Graf č. 1 - průměrný věk dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní]

Na grafu č.2 můžeme vidět srovnání průměrného věku dotázaných týmů, nejnižší průměrný věk je v týmu PZ Kladno – **20,5 let** a nejvyšší v klubu HC Rakovník. Obě družstva nastupují v krajské lize mužů a rozdíl mezi družstvy je **10 let**, což především ovlivňuje sociální faktory hráčů. Tento propastný věkový rozdíl je způsoben zrušením 1.ligy juniorů. V reakci na tuto skutečnost se družstvo PZ Kladno rozhodlo sestavit družstvo, které bude založeno zejména na juniorech.

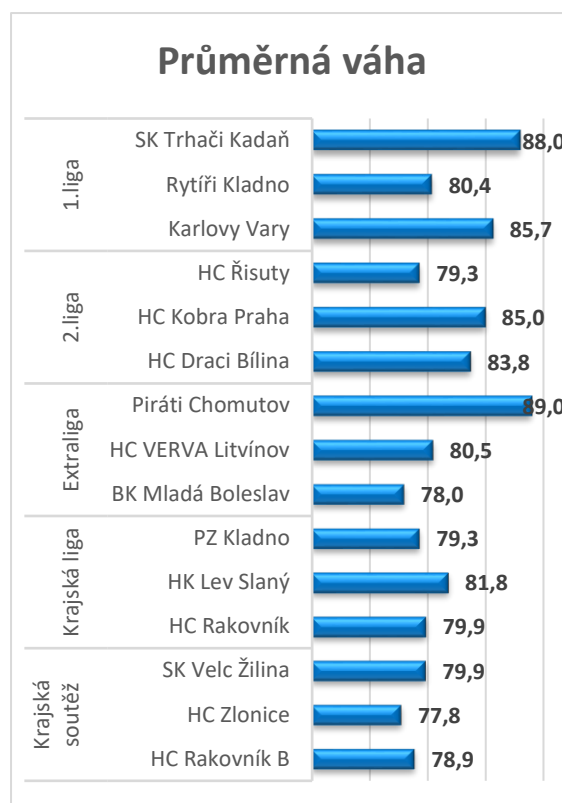
Graf č. 2 - průměrný věk dle klubu [zdroj vlastní]

Doplňte Vaši váhu v kg

V druhé otázce byla zjišťována váha respondentů. Na otázku odpovědělo všech 114 respondentů. **Průměrná váha** respondentů je **81,2 kg**, nejtěžší respondent váží **102 kg**, nejlehčí **65 kg**. Průměrná váha v jednotlivých výkonnostních kategoriích je uvedena v tabulce č. 2 – tučným písmem. Graf č. 2 znázorňuje průměrnou váhu v jednotlivých klubech. Nejvyšší **váhový rozdíl uvnitř výkonnostní kategorie** byl zjištěn v **Extralize**, kde rozdíl mezi nejlehčím a nejtěžším klubem činí **9 kg**. Tento rozdíl připisují nedostatečně početnému výzkumnému vzorku v této kategorii.

Popisky řádků	Průměr z váha
Krajská soutěž	79,0
HC Rakovník B	78,9
HC Zlonice	77,8
SK VELC Žilina	79,9
Krajská liga	80,2
HC Rakovník	79,9
HK Lev Slaný	81,8
PZ Kladno	79,3
Extraliga	82,2
BK Mladá Boleslav	78,0
HC VERVA Litvínov	80,5
Piráti Chomutov	89,0
2.liga	82,7
HC Draci Bílina	83,8
HC Kobra Praha	85,0
HC Řisuty	79,3
1.liga	84,3
Karlovy Vary	85,7
Rytíři Kladno	80,4
SK Trhači Kadaň	88,0
Celkový průměr z váha	81,2

Tabulka č. 2 – průměrná váha, dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]

Graf č. 3 – průměrná váha, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]

Doplňte Vaši výšku v cm

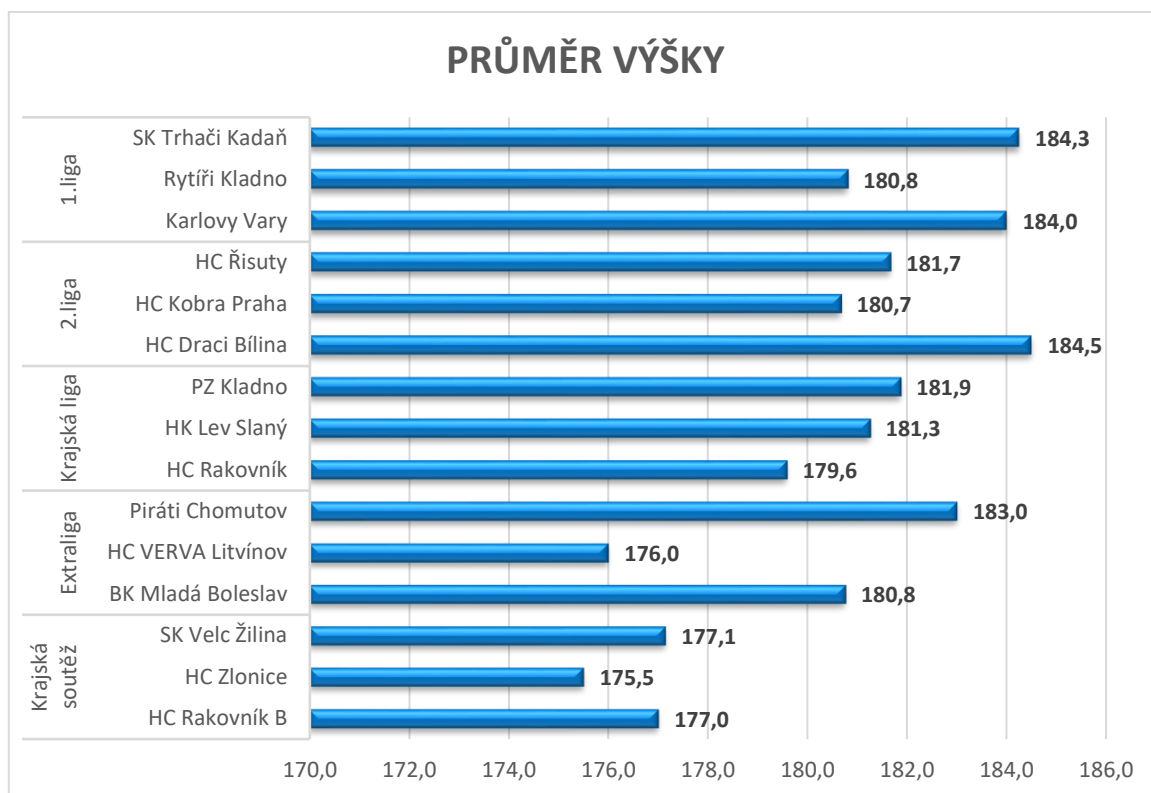
Další biologickým faktor, který u respondentů byl zjišťován, byla výška. **Průměrná výška** respondentů byla **180,5 cm**. **Nejvyšší výška** byla zjištěna u brankáře HC Rakovník, a to **195 cm**, **nejmenší výšky** ze zkoumaného vzorku dosahovali hráči měřící **170 cm**. Z hlediska postu, dle zjištěných hodnot, můžeme označit za **největší střední útočníky** a **nejmenší** překvapivě **obránce**. Přehled průměrné výšky dle klubů je zobrazen v tabulce č. 3 a grafu č. 4. V rámci výkonnostní kategorie nedochází k výrazným odchylkám. Pokud by nás zajímalo srovnání dle výkonnostních kategorií, tak rozdíl mezi v průměru nejmenším a největším týmem činí **6 cm**.

Popisky řádků	Průměr z Výška
Krajská soutěž	176,8
HC Rakovník B	177,0
HC Zlonice	175,5
SK VELC Žilina	177,1
Extraliga	180,4
BK Mladá Boleslav	180,8
HC VERVA Litvínov	176,0
Piráti Chomutov	183,0
Krajská liga	180,8
HC Rakovník	179,6
HK Lev Slaný	181,3
PZ Kladno	181,9
2.liga	182,2
HC Draci Bílina	184,5
HC Kobra Praha	180,7
HC Řisuty	181,7
1.liga	182,8
Karlovy Vary	184,0
Rytíři Kladno	180,8
SK Trhači Kadaň	184,3
Průměr z výška	180,5

Tabulka č. 4 - průměrná výška dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]

Popisky řádků	Průměr z Výška
Obránce	180,0
Pravé křídlo	180,0
Brankář	180,5
Levé křídlo	181,1
Střední útočník	182,3
Průměr z výška	180,5

Tabulka č. 3 - průměrná výška dle postu [zdroj vlastní]

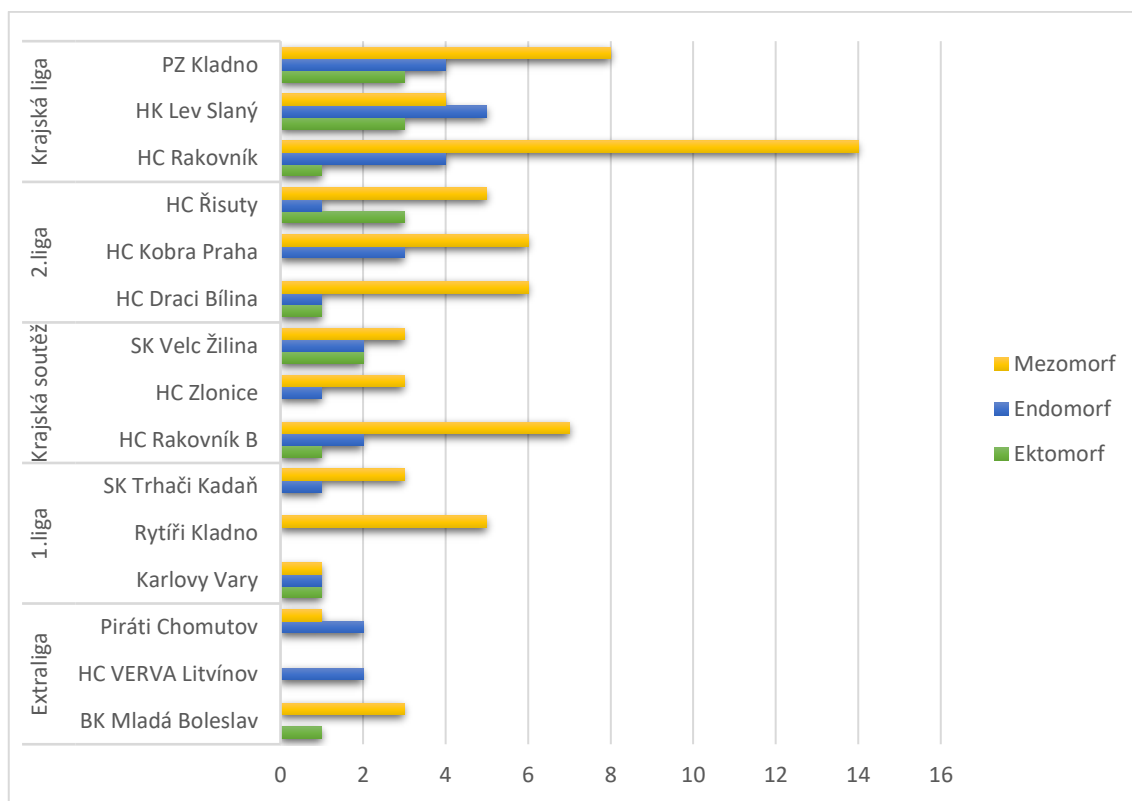
Graf č. 4 - průměrná výška dle výkon. kat. a dle klubu [zdroj vlastní]

Jak byste se označili z hlediska somatotypu?

Na otázku ohledně somatotypu odpovídali respondenti subjektivně, nebylo prováděno přesné měření. Pro lepší pochopení a ujasnění bylo respondentům poskytnuto stručné vysvětlení, charakterizující jednotlivé somatotypy. Odpovědi korespondují s poznatky získané v teoretické části (kapitoly 5.2, 5.3), proto se dá předpokládat, že respondenti otázce porozuměli. U všech výkonnostních kategorií převažuje u hráčů **mezomorfní** somatotyp, v celkovém součtu tvoří **61 %** respondentů. Nejmenší procento hráčů s mezomorfním somatotypem (44 %) bylo zjištěno v Extralize. Tuto skutečnost bych opět připisoval neostatečnému výzkumnému vzorku. Největší procento mezomorfních hráčů nastupuje v 1. lize (75 %). Podrobnější informace lze vyčíst z tabulky a grafu č. 5.

Počet z Somatotyp Popisk					Ektomorf %	Endomorf %	Mezomorf %
Popisky řádků	Ektomorf	Endomorf	Mezomorf	Celkový počet			
Extraliga	1	4	4	9	11%	44%	44%
BK Mladá Bole:	1		3	4	25%	0%	75%
HC VERVA Litvínov		2		2	0%	100%	0%
Piráti Chomutov		2	1	3	0%	67%	33%
1.liga	1	2	9	12	8%	17%	75%
Karlovy Vary	1	1	1	3	33%	33%	33%
Rytíři Kladno			5	5	0%	0%	100%
SK Trhači Kadaň		1	3	4	0%	25%	75%
Krajská soutěž	3	5	13	21	14%	24%	62%
HC Rakovník B	1	2	7	10	10%	20%	70%
HC Zlonice		1	3	4	0%	25%	75%
SK Velc Žilina	2	2	3	7	29%	29%	43%
2.liga	4	5	17	26	15%	19%	65%
HC Draci Bílina	1	1	6	8	13%	13%	75%
HC Kobra Praha		3	6	9	0%	33%	67%
HC Řisuty	3	1	5	9	33%	11%	56%
Krajská liga	7	13	26	46	15%	28%	57%
HC Rakovník	1	4	14	19	5%	21%	74%
HK Lev Slaný	3	5	4	12	25%	42%	33%
PZ Kladno	3	4	8	15	20%	27%	53%
Celkový počet	16	29	69	114	14%	25%	61%

Tabulka č. 5 - somatotyp dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]

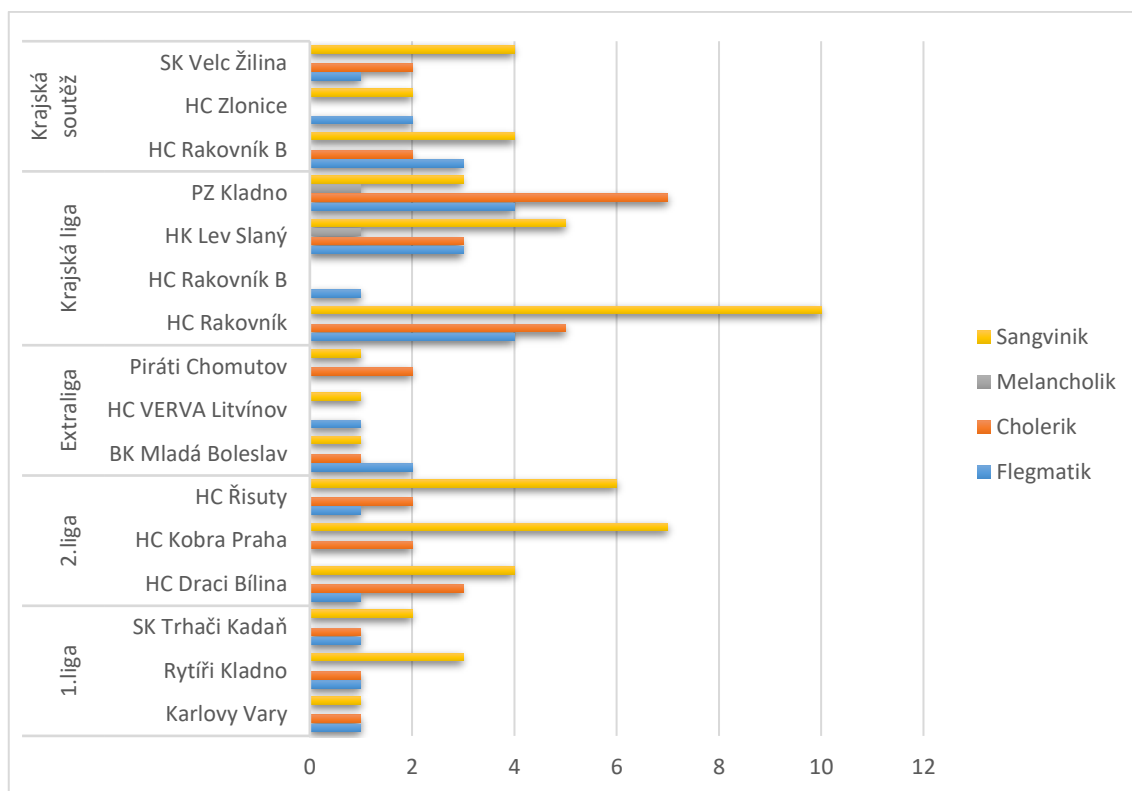
Graf č. 5 - somatotyp dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]

Jak byste označili svůj temperament?

Poslední z otázek, zaměřených na biologické vlastnosti hráčů, byla otázka zjišťující jejich temperament. Hráčům byla poskytnuta vysvětlivka, které vlastnosti odpovídají určitému temperamentu. V celkovém měřítku nejvíce hráčů odpovědělo, že jejich temperament odpovídá sangvinikovi, takto odpovědělo 54 hráčů ze 114, což odpovídá 47 % hráčů. Pouze dva hráči se označili jako melancholici, 2 %. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili hráči mající cholerickeý temperament – 28 % všech dotázaných. Ve všech výkonnostních kategoriích byl dominující také sangvinický temperament. Podrobněji v tabulce a grafu č.6. Dalším zajímavým ukazatelem je rozložení temperamentu dle postu, který hráč hraje, podrobněji v tabulce č. 7. Na postu brankáře dominuje flegmatický temperament, nejvíce obránců je sangviniků a cholericů, početná skupina je ovšem i flegmatiků. Mezi útočníky jasně dominuje temperament sangvinika.

Počet z Temperament	Popisky s								
Popisky řádků	Flegmatik	Cholerik	Melancholik	Sangvinik	Celkový počet	Flegmatik	Cholerik	Melancholik	Sangvinik
1.liga	3	3		6	12	25%	25%	0%	50%
Karlovy Vary	1	1		1	3	33%	33%	0%	33%
Rytíři Kladno	1	1		3	5	20%	20%	0%	60%
SK Trhačí Kadaň	1	1		2	4	25%	25%	0%	50%
2.liga	2	7		17	26	8%	27%	0%	65%
HC Draci Bílina	1	3		4	8	13%	38%	0%	50%
HC Kobra Praha		2		7	9	0%	22%	0%	78%
HC Řisuty	1	2		6	9	11%	22%	0%	67%
Extraliga	3	3		3	9	33%	33%	0%	33%
BK Mladá Boleslav	2	1		1	4	50%	25%	0%	25%
HC VERVA Litvínov	1			1	2	50%	0%	0%	50%
Piráti Chomutov		2		1	3	0%	67%	0%	33%
Krajská liga	12	15	2	18	47	26%	32%	4%	38%
HC Rakovník	4	5		10	19	21%	26%	0%	53%
HC Rakovník B	1				1	100%	0%	0%	0%
HK Lev Slaný	3	3	1	5	12	25%	25%	8%	42%
PZ Kladno	4	7	1	3	15	27%	47%	7%	20%
Krajská soutěž	6	4		10	20	30%	20%	0%	50%
HC Rakovník B	3	2		4	9	33%	22%	0%	44%
HC Zlonice	2			2	4	50%	0%	0%	50%
SK Velc Žilina	1	2		4	7	14%	29%	0%	57%
Celkový počet	26	32	2	54	114	23%	28%	2%	47%

Tabulka č. 6 - temperament hráčů, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]

Graf č. 6 - temperament hráčů, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]

Popisky řádků	Počet - Temperament
Brankář	11
Flegmatik	8
Cholerik	1
Melancholik	1
Sangvinik	1
Levé křídlo	20
Flegmatik	1
Cholerik	6
Melancholik	1
Sangvinik	12
Obránce	42
Flegmatik	11
Cholerik	15
Sangvinik	16
Pravé křídlo	25
Flegmatik	4
Cholerik	3
Sangvinik	18
Střední útočník	16
Flegmatik	2
Cholerik	7
Sangvinik	7
Celkový počet	114

Tabulka č. 7- temperament dle postu [zdroj vlastní]

7.2.2 Sociální faktory hráče

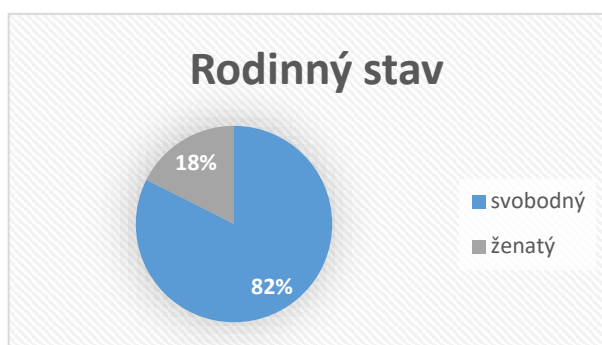
Další částí dotazníku je blok 16 otázek, zjišťující sociální faktory hráče. U všech hráčů se zjišťuje, z jakých pochází sociálních poměrů, jakého dosáhli vzdělání a jaký je jejich ekonomický stav. Podrobný výpis otázek v příloze číslo 1, otázky číslo 6–21. Vzhledem k obsáhlosti dat budou v práci otázky týkající se celkového počtu respondentů vyhodnoceny povrchně, podrobněji budou otázky vyhodnoceny v rámci výkonnostních kategorií.

Rodinný stav

Na otázku zjišťující rodinný stav hráčů 82 % hráčů uvedlo, že jsou svobodní a 18 % ženatých.

Rodinný stav	Počet z Stav
svobodný	94
ženatý	20
Celkový počet	114

Tabulka č. 8 - rodinný stav [zdroj vlastní]

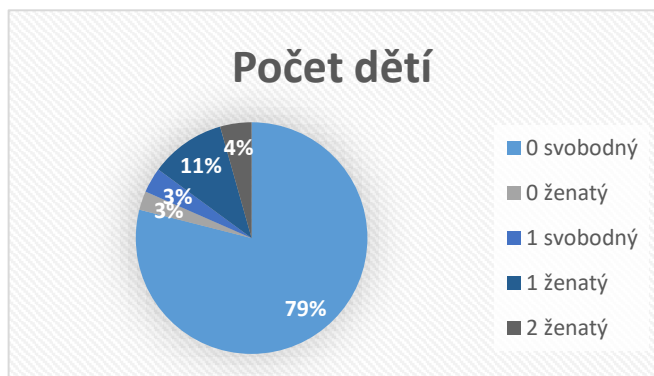
Graf č. 7 - rodinný stav [zdroj vlastní]

Počet dětí

Nejvíce hráčů je bezdětných (96 %), hráči mají nejvíce 2 děti. Pouze 4 z 21 respondentů, majících alespoň jedno dítě, jsou svobodní.

Počet dětí	Počet z Počet Děti
0	93
svobodný	90
ženatý	3
1	16
svobodný	4
ženatý	12
2	5
ženatý	5
Celkový počet	114

Tabulka č. 9- počet dětí [zdroj vlastní]

Graf č. 8 - počet dětí [zdroj vlastní]

Hrají Vaše děti aktivně nějaký sport? Pokud ano – jaký?

Tato otázka přímo navazuje na počet dětí, tudíž na otázku odpovídali jen respondenti mající minimálně jedno a více dětí. Hráči uvedli, že jejich děti nejčastěji hrají hokej. Dva respondenti nedoplnili, zda jejich děti sportují. Podrobněji v tabulce č. 10.

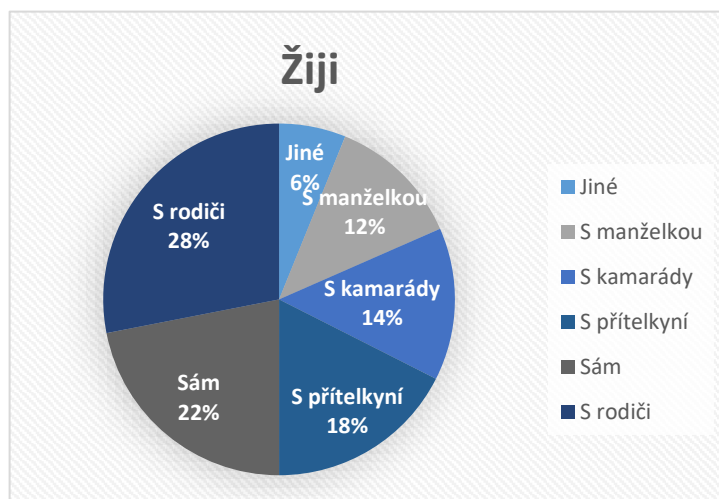
Počet z Počet Děti	Popisky sloupců						Celkový počet		
	Počet dětí	Ne	Ano, volejbal	fotbal	hokej	tenis		zatím ne	
1		7		1		6		1	15
svobodný		4							4
žinatý		3		1		6		1	11
2					2		1	1	4
žinatý					2		1	1	4
Celkový počet		7		1	2	6	1	2	19

Tabulka č. 10 - sportovní aktivita dětí [zdroj vlastní]

Doplňte, žijete..

Tato uzavřená otázka byla zaměřena na problematiku mezilidských vztahů, tedy jak a s kým hráči žijí. 28 % hráčů žije s rodiči, to odpovídá 32 respondentům. Ostatní výsledky viz tabulka č. 11.

Žiji	Počet z Žiji
Jiné	7
S manželkou	14
S kamarády	16
S přítelkyní	20
Sám	25
S rodiči	32
Celkový počet	114

Tabulka č. 11 - jak hráči žijí [zdroj vlastní]

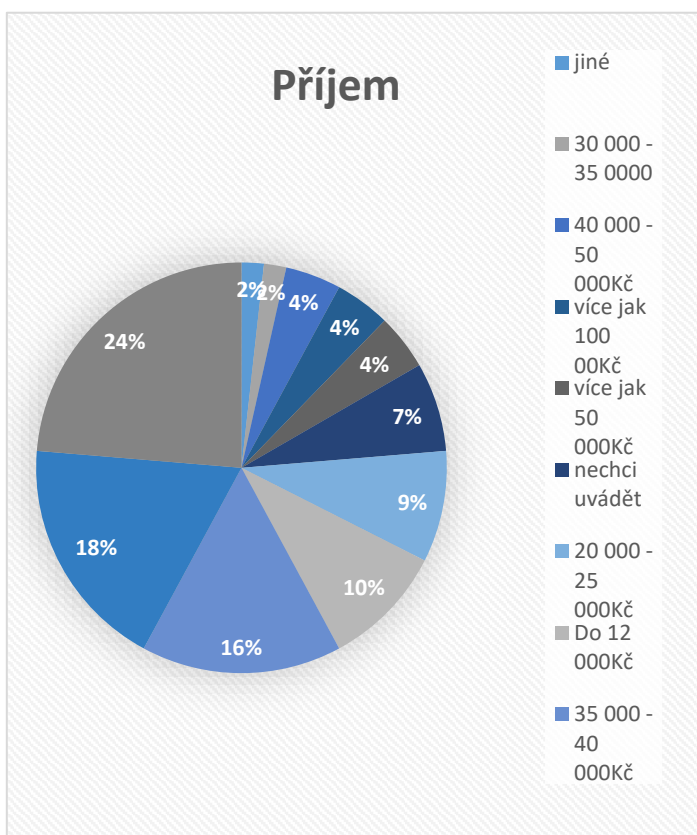
Graf č. 9 - jak hráči žijí [zdroj vlastní]

Jaké výše dosahují Vaše příjmy?

Nejpočetnější skupinu dotázaných tvoří studenti, kteří zaškrtnuli při dotázání možnost student. Tato možnost znamená, že hlavní náplní hráčů je studium a nemají žádný stálý příjem, možnost zaškrtnulo 27 hráčů = 24 %. Hráči, kteří mají příjem do 12 000Kč, v otázce, jakou vykonávají profesi, odpověděli, že jsou studenty. Těchto 11 hráčů můžeme zařadit mezi studenty, kteří mají pravidelný příjem, ale stále vnímají svůj statut studenta jako hlavní. Nejčastější dosahovaný příjem činí 25 000 – 30 000Kč. Tohoto příjmu dosahuje 21 dotázaných = 18 %. Pokud by nás zajímala výše příjmu dle výkonnostní úrovně, tak nejlépe jsou na tom hráči hrající extraligu, kde nejnižší příjem činí 35 000 – 40 000Kč a nejvyšší přesahuje 100 000 Kč. Podrobnější zobrazení příjmu dle výkonnostních kategorií v grafu č. 11.

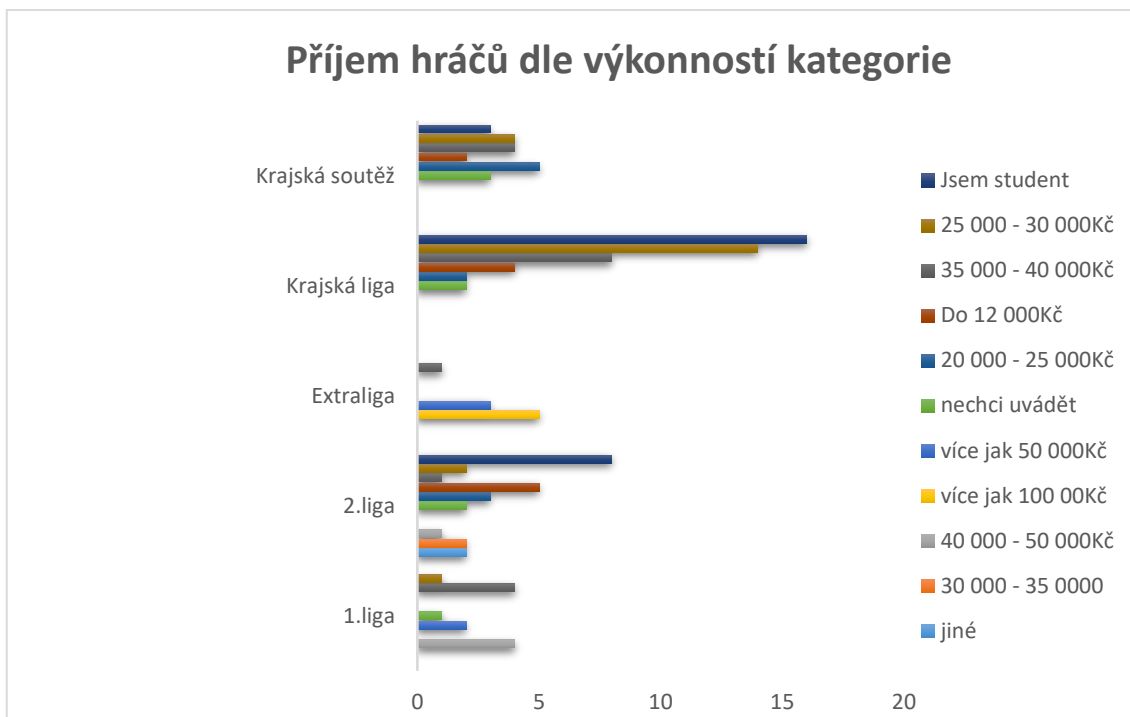
Příjem	Počet z Příjem
jiné	2
30 000 - 35 0000	2
40 000 - 50 000Kč	5
více jak 100 00Kč	5
více jak 50 000Kč	5
nechci uvádět	8
20 000 - 25 000Kč	10
Do 12 000Kč	11
35 000 - 40 000Kč	18
25 000 - 30 000Kč	21
Jsem student	27
Celkový počet	114

Tabulka č. 12 - příjem hráčů ledního hokeje [zdroj vlastní]

Graf č. 10 – příjem hráčů ledního hokeje [zdroj vlastní]

Graf č. 11 - příjem hráčů dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní]

Jaká je Vaše profese?

U této otázky je výčet odpovědí velmi široký, respondenti vykonávají celkem 29 různých profesí. Nejčastější odpovědí bylo, že mají postavení studenta = 39 hráčů. Dále 23 hráčů odpovědělo, že jejich profesí je hraní hokeje, takto odpověděli všichni hráči z Extraligy a 1. ligy. Třetí nejčastější odpověď byla, že podnikají – 11 dotázaných, 8 dotázaných vykonává profesi učitele.

Je hokej hlavním zdrojem Vašich příjmů?

Pro 87 dotázaných není hokej hlavním zdrojem příjmů, pro zbylých 27 ano. Odpověď ano zvolili hráči Extraligy, 1. ligy a 2. ligy. Hráči hrající 2. ligu a je pro ně hokej hlavním zdrojem příjmů jsou studenti, nezaměstnaní, anebo profesí hokejisté. Podrobnější výsledky jsou zobrazeny v tabulce č. 13.

Příjem	Počet z Hokej hl. příjem
Ne	87
2.liga	20
Krajská liga	46
Krajská soutěž	21
Ano	27
1.liga	12
2.liga	6
Extraliga	9
Celkový počet	114

Tabulka č. 13 - hokej jako hlavní zdroj příjmů [zdroj vlastní]

Je pro Vás lední hokej ekonomicky náročný?

Pouze 11 respondentů považuje hokej za ekonomicky náročný. Z těchto 11 respondentů platí 10 hráčů ve svém klubu příspěvky, což může být důvod, že vnímají lední hokej jako ekonomicky náročný. 34 hráčů i přes povinnost platit příspěvky nevnímá hokej jako ekonomicky náročný.

Platíte v klubu, za který hrajete, příspěvky?

36 hráčů platí ve svém klubu příspěvky. Jedná se o 4 kluby, všechny hrající krajskou soutěž a PZ Kladno, který je jediným týmem z krajské ligy, kde hráči platí příspěvky. V klubu HC Rakovník nemají hráči, nastupující v krajské lize, povinnost platit příspěvky, ale hráči hrající krajskou soutěž již ano. Výše příspěvků nebyla zjišťována.

Dostáváte od klubu, za který hrajete, nějaké benefity? (příspěvek na vybavení, cestování, stravu atd..) Pokud ano, jaké?

Nejvíce jsou hráči podporováni extraligovými kluby. V rámci výkonnostní úrovně je podpora klubů velice podobná. Většina hráčů Extraligy uvedla, že tým jim přispívá na vybavení, platí cestovní náklady a stravu nebo sportovní suplementy. Někteří hráči uvedli podporu klubu v masáží a regeneraci. Největší rozdíl podpory extraligových klubů, oproti klubům hrajících nižší soutěž, je ve finančních odměnách za osobní či týmový výkon. Také se zde objevovaly benefity jako oblečení a zúčastňování se akcí klubu. Situace u klubů hrajících 1. a 2. ligu byla podobná jen s rozdílem četnosti finančních odměn. Můžeme se domnívat, že jen někteří hráči dostávají finanční odměny.

Podpora hráčů v krajské lize se omezuje pouze na příspěvek na vybavení, přesněji u klubů PZ Kladno a HK Lev Slaný. Klub HC Rakovník přispívá hráčům na cestovní náklady a hráči mají také možnost využít saunu, posilovnu a jednou týdně, v určený den mohou zajít na masáž. Dle odpovědí můžeme označit podporu hráčů HC Rakovník jako za nadstandardní v krajské lize.

V krajské soutěži hráči nevnímají žádné benefity ze strany klubu, až na hráče HC Rakovník B, kteří mohou využívat klubovou saunu a posilovnu.

Musíte na tréninky dojíždět více než 30 minut? (pokud ano doplňte, jakým dopravním prostředkem)

Většina hráčů, a to 64 %, nemusí na tréninky dojíždět více než 30 minut. Pokud hráči na trénink dojíždějí, pak autem. Pouze dva hráči uvedli, že dojíždějí autobusem. 17 hráčů nedoplnilo dopravní prostředek.

Vzdělání

Poslední blok otázek ze sociologické části, byl věnován studiu. U hráčů bylo zjišťováno dosažené vzdělání, nejvyšší dosažené vzdělání rodičů, zda momentálně studují a jestli absolvovali studium sportovního zaměření. 58 % hráčů momentálně nestuduje, 28 % studuje vysokou školu, 11 % střední školu (9 % střední školu s maturitou) a 3 % hráčů studují jiný typ studia. Nejvíce hráčů studujících vysokou školu se nachází v 2. lize.

Nejčastější dosažené vzdělání hráčů je střední škola s maturitou. Tohoto vzdělání dosáhlo 70 % hráčů (59 % střední škola s maturitou). 18 % hráčů je vysokoškolsky vzdělaných a 11 % má pouze základní vzdělání. 50 % dotázaných vysokoškoláků nastupuje v krajské lize, 35 % v krajské soutěži a 15 % v druhé lize. Ani jeden z dotázaných hráčů 1. ligy a Extraligy nevystudoval vysokou školu. 11 hráčů v klubu PZ Kladno dosáhlo nejvýše základního vzdělání, ale všichni tito hráči momentálně studují a dosažené vzdělání odpovídá jejich věku.

Hráči pochází z rodin, kde 52 % rodičů dosáhlo nejvyššího vzdělání – střední školy s maturitou, 34 % rodičů vysokoškolského vzdělání a 14 % střední školy. 41 % hráčů, jejichž rodiče dosáhli vysokoškolského vzdělání, také samo vystudovalo vysokou školu.

Pokud bychom zkoumali vztah mezi vzděláním a příjmem, tak paradoxně hráči se střední školou dosahují největšího příjmu. Průměrný příjem středoškolsky vzdělaných hráčů bez maturity je v průměru o 6 000 Kč vyšší než hráčů, kteří mají maturitu a o 13 000 Kč vyšší než vysokoškolsky vzdělaných hráčů.

7.2.3 Hokejová kariéra

Poslední blok 11 otázek dotazníku je věnován hokejové kariéře, zjišťující její podrobnosti a herní faktory, které souvisí se sportovním výkonem. První část je věnována obecným faktorům, např. za jaký klub hráči hrají, jaký mají post a držení hole. Poté hráči odpovídají na otázky ohledně jejich kariéry, jaká je její délka, v jaké nejvyšší výkonnostní kategorii mužů nastoupili, jak dlouho hrají na stávající úrovni a zda odpovídá jejich schopnostem a dovednostem. Dotazník je zakončen otázkami ohledně letní přípravy, trávení volného času a regenerace.

Klub, post, držení hole

Dotázáno bylo 114 hráčů z 15 klubů, vždy 3 kluby z jedné výkonnostní úrovně. Podrobné statistiky můžeme vyčíst v tabulce č. 14. a č. 15.

Počet z Post Soutěž /Klub	Popisky sloupců				Střední útočník	Celkový počet
	Levé Brankář	Levé křídlo	Obránce	Pravé křídlo		
1.liga	2	2	4	2	2	12
Karlovy Vary	1		1	1		3
Rytíři Kladno	1	1	2		1	5
SK Trhači Kadaň		1	1	1	1	4
2.liga	1	6	10	6	3	26
HC Draci Bílina	1	2	3	1	1	8
HC Kobra Praha		1	4	3	1	9
HC Řisuty		3	3	2	1	9
Extraliga	1	1	2	4	1	9
BK Mladá Boleslav		1	1	2		4
HC VERVA Litvínov	1			1		2
Piráti Chomutov			1	1	1	3
Krajská liga	4	7	19	8	8	46
HC Rakovník	2	3	9	3	2	19
HK Lev Slaný	1	1	4	3	3	12
PZ Kladno	1	3	6	2	3	15
Krajská soutěž	3	4	7	5	2	21
HC Rakovník B	2	2	5	1		10
HC Zlonice			1	2	1	4
SK VELC Žilina	1	2	1	2	1	7
Celkový počet	11	20	42	25	16	114

Tabulka č. 14 - přehled respondentů rozdělených na klub a post [zdroj vlastní]

Post	Počet z Post
Brankář	11
Levé držení (levá ruka dole)	10
Pravé držení (pravá ruka dole)	1
Levé křídlo	20
Levé držení (levá ruka dole)	15
Pravé držení (pravá ruka dole)	5
Obránce	42
Levé držení (levá ruka dole)	36
Pravé držení (pravá ruka dole)	6
Pravé křídlo	25
Levé držení (levá ruka dole)	18
Pravé držení (pravá ruka dole)	7
Střední útočník	16
Levé držení (levá ruka dole)	11
Pravé držení (pravá ruka dole)	5
Celkový počet	114

Tabulka č. 15 - přehled postu hráče a držení hole

Délka kariéry

Odpovědi na tuto otázku se lišily. Někteří hráči odpověděli, jak dlouho trvá jejich kariéra, jiní odpověděli, od kolika let se hokeji věnují. Pokud bychom předpokládali, že v kariéře hráčů nebyla přestávka, můžeme určit v kolika letech hráči s ledním hokejem začínali. V grafu č. 12 je znázorněno, v kolika letech hráči začínali hrát, rozděleno dle výkonnostní úrovně. Někteří hráči si nebyli jisti délkou své kariéry, proto uvedli odpověď např. kolem 20 let. Na základě těchto skutečností mohou být konečné výsledky zkresleny.

Graf č. 12 - začátek hokejové kariéry [zdroj vlastní]

V jaké nejvyšší výkonnostní úrovni jste nastoupil v kategorii mužů?

Otázka zjišťuje zkušenosti hráčů s vyšší výkonnostní úrovni. Více jak polovina (58 %) hráčů 1. ligy má zkušenosti s extraligovým hokejem. V 2. lize 73 % hráčů nikdo nehrálo na vyšší výkonnostní úrovni, ze zbylých 27 % hráčů má 12 % zkušenosti s nejvyšší extraligovou úrovní. 46 % respondentů z krajské ligy hrálo na vyšší úrovni, nejčastěji (33 %) v 2. lize. V krajské soutěži 53 % hráčů má zkušenost s vyšší úrovní, nejvýše však s druhou ligou (5 %).

Soutěž	Počet z Nejvyšší soutěž
1.liga	12
1. Liga	5
Extraliga	7
2.liga	26
1. Liga	4
2. Liga	19
Extraliga	3
Krajská liga	46
1. Liga	2
2. Liga	15
Extraliga	4
Krajská liga	25
Krajská soutěž	21
2. Liga	1
Krajská liga	10
Krajská soutěž	10
Celkový počet	105

Tabulka č. 16 - Nejvyšší dosažená výkonnostní úroveň [zdroj vlastní]

Jak dlouho hrajete na stávající výkonnostní úrovni?

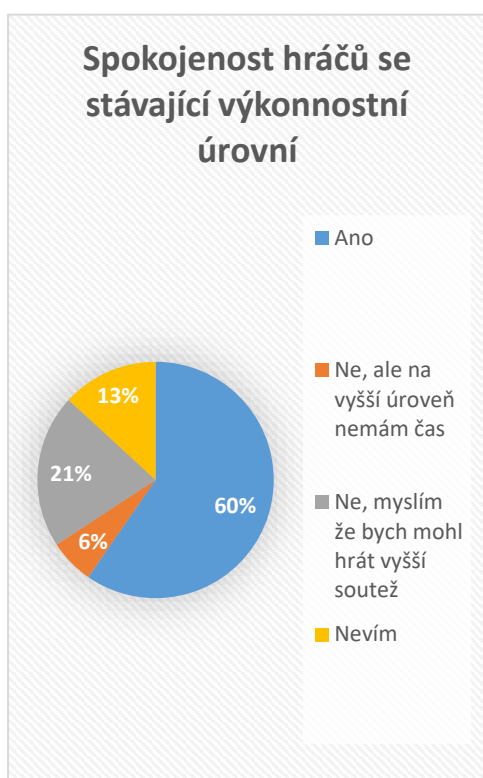
V tabulce č. 17 můžeme vyčíst průměrnou délku, jak dlouho hráči hrají na stávající úrovni. Nejdéle, bez změny výkonnostní úrovně hrají hráči krajské ligy. V největších změnách ve střídání výkonnostních úrovní dochází v 1. lize.

Soutěž	Průměr z Délka – stávající soutěž
1.liga	2
2.liga	3
Extraliga	3
Krajská liga	4
Krajská soutěž	3
Celkový počet	3

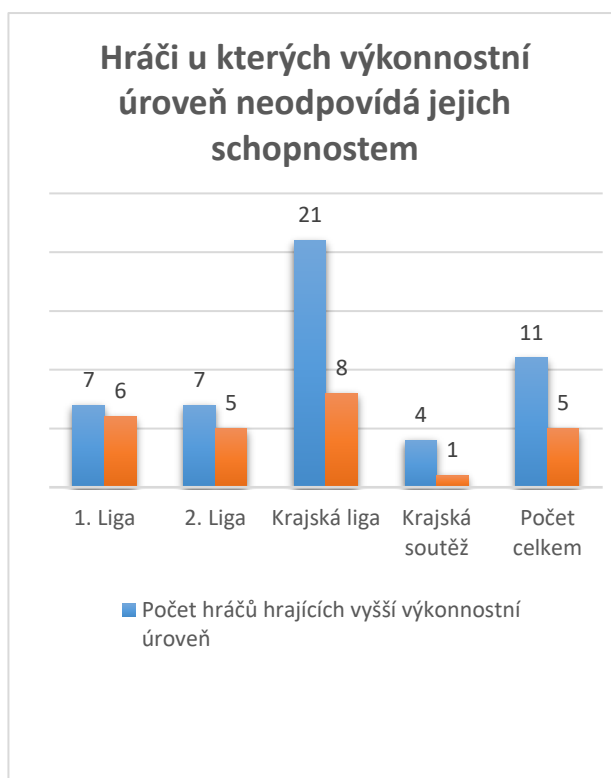
Tabulka č. 17 - průměr počtu odehraných let na stávající výkonnostní úrovni [zdroj vlastní]

Považujete stávající výkonnostní úroveň za odpovídající Vaším schopnostem a dovednostem?

Hráči byli dotázáni na svůj subjektivní pocit, zda stávající výkonnostní úroveň odpovídá jejich schopnostem a dovednostem. 60 % hráčů je se stávající úrovní spokojeno. Z analýzy dat bylo zjištěno, že 50 % hráčů, kteří hráli vyšší výkonnostní soutěž, se domnívá, že současná výkonnostní úroveň neodpovídá jejich schopnostem a dovednostem.

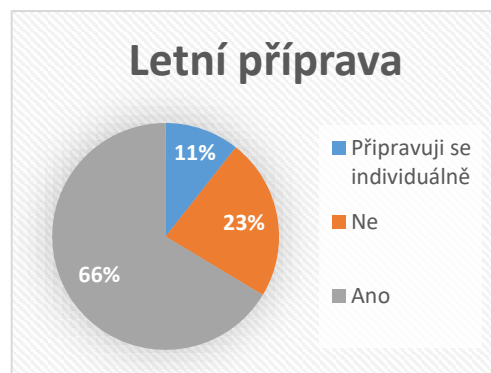
Graf č. 13 - spokojenost hráčů se stávající výkonnostní úrovní [zdroj vlastní]

Graf č. 14 - hráči, u kterých výkonnostní úroveň neodpovídá jejich schopnostem [zdroj vlastní]

Absolvujete s týmem letní přípravu?

Více než polovina (66 %) hráčů absolvuje s týmem letní přípravu, někteří hráči se připravují individuálně, tito hráči v rámci týmu však patří spíše k výjimkám. Všichni hráči z krajské soutěže odpověděli, že letní přípravu s týmem neabsolvují. Všechny dotázané týmy krajské ligy absolvují letní přípravu, z čehož

Graf č. 15 - letní příprava hráčů [zdroj vlastní]

můžeme odvodit zkvalitňování soutěží na nižší úrovni a zájem o přípravu hráčů

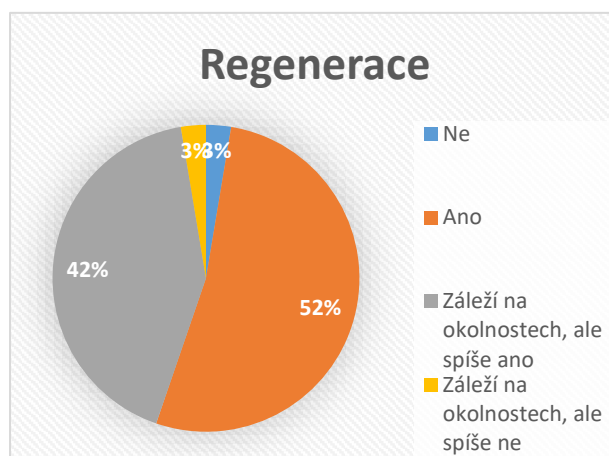
k dosahování lepších výsledků. Tyto skutečnosti kladou pochopitelně vyšší ekonomické nároky na sportovce/klub i mimo hlavní část sezóny.

Jak trávíte obvykle volný čas?

U hráčů hrajících vyšší soutěž (Extraliga, 1. liga) převažuje v trávení volného času odpočinek a relaxace, kdežto rekreační sport, který převažuje ve volném čase u hráčů v nižších soutěžích, se u hráčů skoro nevyskytuje. Můžeme usuzovat, že hokejisté jsou natolik vyčerpáni, že se nechtějí ve volném čase věnovat dalším sportovním aktivitám a lední hokej pro ně představuje hlavní sportovní vyčerpání.

Regenerace

Na otázku, zda hráči mají dostatek času na regeneraci, z grafu č. 16 můžeme vyčíst, že drtivá většina hráčů má dostatečný čas na regeneraci, nicméně u 42 % záleží na okolnostech. Dále byla hráčům položena poslední otázka, zda používají k urychlení regenerace nějaké suplementy, služby či zařízení. Nejčastější odpověď byla využívání doplňků stravy, konkrétně Regener a

Graf č. 16 - dostatečný čas na regeneraci

BCAA aminokyseliny, dále hráči využívají masáže, sauny, vířivky a služby fyzioterapeuta. Mladší hráči se spíše uchylují k doplňkům stravy, u starších hráčů převažují masáže a sauna.

7.2.4 Profil hokejisty na dané výkonnostní úrovni

Vzhledem k obsáhlosti dat nelze v této práci uvádět všechna data a dílčí analýzy. Proto pro přehlednost výsledků jsou dále uvedeny typické faktory hráče vždy na dané výkonnostní úrovni. Faktory hráče vycházejí z dotazníkového šetření.

Tipsport extraliga

Typickým hráčem Extraligy je 25letý, 82 kg vážící a 181 cm měřící jedinec edomorfního somatotypu s temperamentem sangvinika či cholerika. Hráč je svobodný, bezdětný, žijící s přítelkyní. Profesí je profesionální hokejista a lední hokej je pro něho hlavním zdrojem příjmů. Výše jeho příjmů přesahuje 100 000Kč.. Pro hráče není lední hokej ekonomicky náročný a v klubu nemusí platit příspěvky. Od klubu je podporován formou vybavení, finančních odměn, oblečení a akcemi klubu. Sportovec nemusí dojíždět na tréninky více jak 30 minut a vlastní osobní automobil. Hráč momentálně nestuduje žádný typ školy, nejvyšším dosaženým vzděláním jeho i rodičů je střední škola s maturitou. Hráč hraje na levou stranu, délka jeho kariéry je přes 20 let a na současné výkonnostní úrovni hraje 2-3 roky. Současnou výkonnostní úroveň považuje za dostatečnou a absolvuje s týmem letní přípravu. Volný čas tráví většinou odpočíváním a relaxací, na regeneraci má dostatek času, k jejímu urychlení nejčastěji využívá doplňků stravy a masáže.

1. Liga

Hráč 1. ligy ledního hokeje je 24letý, 84 vážící a 182 cm měřící jedinec mezomorfního somatotypu s temperamentem sangvinika. Hráč je svobodný, bezdětný, žijící sám nebo s rodiči. Profesí je hráč hokejista a jeho příjem je 35 000Kč.. Pro hráče není lední hokej ekonomicky náročný a v klubu nemusí platit příspěvky. Od klubu je podporován formou vybavení, finančních odměn, oblečení. Sportovec nemusí dojíždět na tréninky více jak 30 minut a vlastní osobní automobil. Hráč momentálně nestuduje žádný typ školy. Hráč momentálně nestuduje žádný typ školy, nejvyšším dosaženým vzděláním jeho i rodičů je střední škola s maturitou. Hráč hraje na levou stranu, s hokejem začal v 6letech, má zkušenost s Extraligou, na současné výkonnostní úrovni hraje 2 roky. Absolvuje s týmem letní přípravu. Volný čas tráví většinou odpočíváním a relaxací, na regeneraci má dostatek času, k jejímu urychlení nejčastěji využívá doplňků stravy, masáže a vířivky.

2. Liga

Hráč 1. ligy ledního hokeje je 26letý, 83 kg vážící a 182 cm měřící jedinec mezomorfního somatotypu s temperamentem sangvinika. Hráč je svobodný, bezdětný, žijící s rodiči. Hráč je studentem, hokej není hlavním zdrojem příjmů a není pro něj ekonomicky náročný. V klubu nemusí platit příspěvky. Od klubu je podporován formou vybavení, finančních odměn. Sportovec nemusí dojíždět na tréninky více jak 30 minut a vlastní osobní automobil. Momentálně studuje vysokou školu, nevyšším dosaženým vzděláním rodičů je střední škola s maturitou. Hráč hraje na levou stranu, s hokejem začal v 6letech, nejvyšší jeho dosažená výkonnostní úroveň je 2. liga, kde působí 2 roky. Absolvuje s týmem letní přípravu. Volný čas tráví většinou rekreačním sportem, na regeneraci má dostatek času, k jejímu urychlení nejčastěji využívá doplňků stravy.

Krajská liga

Hráč Krajské ligy ledního hokeje je 26letý, 80 kg vážící a 180 cm měřící jedinec mezomorfního somatotypu s temperamentem sangvinika. Hráč je svobodný, bezdětný, žijící sám nebo s rodiči. Profesí je hráč učitel a jeho příjem je 25 000 – 30 000Kč.. Pro hráče není lední hokej ekonomicky náročný a v klubu nemusí platit příspěvky. Od klubu je podporován formou příspěvku na vybavení a cestovní náklady. Sportovec nemusí dojíždět na tréninky více jak 30 minut a vlastní osobní automobil. Momentálně studuje vysokou školu, nevyšším dosaženým vzděláním rodičů je střední škola s maturitou. Hráč hraje na levou stranu, s hokejem začal v 6letech, nejvyšší jeho dosažená výkonnostní úroveň je krajská liga. Absolvuje s týmem letní přípravu. Volný čas tráví většinou rekreačním sportem, na regeneraci má dostatek času, k jejímu urychlení nejčastěji využívá BCAA aminokyseliny.

Krajská soutěž

Hráč Krajské ligy ledního hokeje je 26letý, 79 kg vážící a 176 cm měřící jedinec mezomorfního somatotypu s temperamentem sangvinika. Hráč je svobodný, bezdětný, žijící sám. Profesí je hráč student, však s příjmem 20 000 – 25 000Kč.. Pro hráče není lední hokej ekonomicky náročný. V klubu musí platit příspěvky. Od klubu není nijak zvlášť podporován. Sportovec nemusí dojíždět na tréninky více jak 30 minut a vlastní osobní automobil. Nejvyšším dosaženým vzděláním rodičů je střední škola s maturitou. Hráč hraje na levou stranu, s hokejem začal v 8letech, nejvyšší jeho dosažená

výkonnostní úroveň je krajská soutěž. Neabsolvuje s týmem letní přípravu. Volný čas tráví většinou rekreačním sportem, na regeneraci má dostatek času, k jejímu urychlení nejčastěji využívá doplňky stravy.

8 DISKUZE

Diplomová práce je zaměřena na zmapování hodnot biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje a definování odlišností v kategorii mužů. Lední hokej patří mezi nejpopulárnější sporty v České republice, proto je mu věnována velká pozornost široké veřejnosti. Aktuálním tématem v hokejových kruzích je neúspěch českého hokeje v mezinárodním měřítku, proto vzniká odborná diskuze, jak tento problém řešit. Jednou z možností je reorganizace systému soutěží, především v mladších věkových kategoriích. Tyto změny samozřejmě ovlivňují soutěže ostatních věkových kategorií.

Zkvalitňování a reorganizace soutěží se děje na principu vyšší selektivnosti hráčů, což dle mého názoru vede k efektu větší uzavřenosti nejvyšší soutěže. Klubům hrajícím nižší soutěž není věnována taková pozornost a podpora. Aby se mohl hráč probít do vyšší soutěže, potřebuje podobné podmínky pro trénink, jako mají hráči z vyšší soutěže. Nároky hokeje tudíž stoupají, ale podpora klubů a zajištění hráčů, především po ekonomické stránce, se snižuje. Proto někteří hráči, kteří se potýkají s tímto problémem, raději volí možnost hrát na nižší výkonnostní úrovni, kde náročnost hokeje není taková a mají větší možnost seberealizace v profesní kariéře mimo hokejové prostředí, což na některých úrovních nabízí především lepší ekonomické a sociální zajištění hráče.

Velkou změnou v reorganizaci soutěží je zrušení všech soutěží kategorie juniorů, krom nejvyšší soutěže Extraligy juniorů. Tuto změnu bych označil za velice nezdařilou, protože pro mnohé juniory to znamená velkou změnu v hokejové kariéře. Junioři budou nuceni se vyrovnávat hokeji mužů, což především pro nejmladší hráče v této věkové kategorii bude velice obtížné, jak po biologické stránce, tak i po stránce výkonnostní. Na základě této změny došlo také k reorganizaci soutěží, především v krajské lize mužů.

Jelikož jsem sám aktivním hráčem krajské ligy, bezprostředně vnímám, že za poslední roky je citelně znát zkvalitnění soutěže, kluby jsou hodně vyrovnané a v soutěži stále přibývá hráčů se zkušenostmi z nejvyšších soutěží. Dochází opravdu ke zkvalitňování nižších soutěží? A liší se od sebe hráči na různých výkonnostních úrovních? Tyto otázky mne vedly k tomu, abych se jimi zabýval v rámci své diplomové práce. Po prozkoumání ostatních prací na podobná témata jsem zjistil, že se žádná z nich nezaměřovala na komplexnější srovnání hráčů z různých výkonnostních úrovní.

V diplomové práci jsem zvolil jako hlavní výzkumnou metodu dotazníkové šetření. Dotázány byly 3 kluby z každé výkonnostní úrovně. U některých klubů, převážně

z nižších výkonnostních úrovní, nebyl s vyplněním dotazníků problém. Problém však nastal u klubů Extraligy a první ligy, které nemají zájem o spolupráci. Proto dotazník musí být předán přímo hráčům, které je těžké osobně kontaktovat. Nižší počet respondentů v těchto soutěžích znemožňuje uzavření některých závěrů a tvrzení, která by se dala aplikovat pro celou výkonnostní úroveň. K vyšší validnosti výsledků bych k dalšímu výzkumu zvolil vyrovnaný počet respondentů ve všech kategoriích.

U odpovědi dotazníkového šetření nebyly hloubkově zkoumány všechny vztahy mezi odpověďmi, analýza těchto vztahů by byla velice obsáhlá a nebyla cílem této práce.

Výsledky části věnované biologickým faktorům mne nijak nepřekvapily. Biologické faktory jsou velice vyrovnané napříč úrovněmi a korespondují s teoretickými předpoklady pro hráče ledního hokeje. Na krajské úrovni jsem čekal vyšší věkový průměr hráčů. V této úrovni byl patrný vyšší věkový rozptyl, kdežto v prvních dvou soutěžích, ve věku hráčů nebyly tak velké odchylky. Z hlediska biologických faktorů je družstvo PZ Kladno (složeno z juniorů) srovnatelné s muži, v porovnání výšky a váhy jsou na tom dokonce lépe než ostatní kluby na stejné úrovni, tudíž bychom mohli předpokládat, že vyrovnat se ostatním klubům v kategorii mužů po tělesné stránce, by neměl být problém.

Velký počet svobodných a bezdětných hráčů je pochopitelný vzhledem k jejich mladému věku. Počet studentů v 2. lize ukazuje trend, že tato liga je dostupná spíše pro studenty a kombinace s prací mimo hokejové prostředí je problematičtější. Paradoxním zjištěním je, že hráči, již vystudovali střední školu bez maturity, dosahují nejvyšších příjmů. Tento fakt bych spíše připisoval skutečnosti, že hráči bez maturity jsou většinou profesionální hokejisté a výše příjmu hokejistů bývá nadstandartní. Míra podpory klubů hráčům se odvíjí od výkonnostní úrovně a hráči podporu klubu vnímají. Další určitý paradox vnímám v krajské soutěži, kde hráči platí příspěvky i vybavení a od klubu nezískávají žádné benefity.

Hokejisté svou kariéru začínají v brzkém věku, ti kteří začínají s hokejem dříve, dosahují vyšší výkonnostní úrovně, což lze pozorovat z výsledků analýzy. Můžeme si povšimnout, skoro polovinu dotázaných z krajské ligy, tvoří hráči se zkušeností z vyšších soutěží. Tento jev můžeme vnímat jako potvrzení, že opravdu dochází ke zkvalitňování krajské ligy, pokud v ní nastupují hráči i s extraligovými zkušenostmi. Další vodítkem, zda dochází ke zkvalitňování nižších soutěží, by mohl být fakt, že 50 % hráčů, kteří mají zkušenost s vyšší výkonnostní úrovní, si myslí že současná úroveň neodpovídá jejich

schopnostem a dovednostem. Bohužel důvod této domněnky nebyl zkoumán. Z vlastní zkušenosti vím, že letní příprava v nižších soutěžích dříve nebyla realizována, dnes však hráči nižších soutěží absolvují letní přípravu. Letní příprava nebývá tak intenzivní jako tréninky na ledě, ale hráči se udržují po celý rok na určité kondiční úrovni.

Na základě zjištěných skutečností mohu přistoupit k verifikaci hypotéz:

Hypotéza 1: Výškový průměr hráčů ledního hokeje se zvyšuje s výkonnostní úrovní soutěže o 3 cm.

Hypotéza 1 se nepotvrdila. Dle výsledků (tabulka č.4), můžeme pozorovat zvyšující výšku hráčů s výkonnostní úrovní do extraligové kategorie. Hráči extraligy mají průměrnou výšku nižší než hráči krajské ligy.

Hypotéza 2: Předpokládám, že v 2. lize bude větší počet hráčů studujících vysokou školu nežli v 1. lize.

Hypotéza 2 se potvrdila. Ze všech výkonnostních úrovní se v 2. lize nachází nejvíce hráčů studujících vysokou školu.

Hypotéza 3: Předpokládám, že u hráčů hrajících 1. ligu, je vyšší procento hráčů mezomorfního somatotypu nežli u hráčů 2.ligy.

Hypotéza 3 se potvrdila. V 1. lize je o 10 % více hráčů mezomorfního somatotypu.

Hypotéza 4: Předpokládám, že 70 % hráčů, kteří hráli vyšší výkonnostní soutěž, než v které momentálně hrají, si myslí, že současná výkonnostní úroveň neodpovídá jejich schopnostem a dovednostem.

Hypotéza 4 se nepotvrdila. Pouze 50 % hráčů, kteří mají zkušenost s vyšší výkonnostní úrovní, než v které momentálně nastupují, se domnívá že současná úroveň neodpovídá jejich schopnostem a dovednostem.

Hypotéza 5: Předpokládám, že průměrná výše příjmů hráče krajské ligy je o 5 tisíc Kč vyšší než hráčů v 2. lize.

Hypotéza 5 se nepotvrdila. Z analýzy dat vyplývá, že hráči krajské ligy dosahují průměrně pouze o 2 271 Kč. vyššího příjmu, než hráči 2.ligy.

Hypotéza 6: 90 % hráčů, kterým klub přispívá na vybavení, nevnímá lední hokej jako ekonomicky náročný.

Hypotéza 6 se potvrdila. Z celkového počtu 89 hráčů, kteří uvedli že jim klub přispívá na vybavení, pouze 7 uvedlo, že je pro ně lední hokej ekonomicky náročný, tedy pro 92 % hráčů není lední hokej ekonomicky náročný, pokud dostávají příspěvek na vybavení.

Hypotéza 7: Hráči PZ Kladno mají nižší výškový a váhový průměr nežli ostatní hráči v krajské lize.

Hypotéza 7 se nepotvrdila. Hráči PZ Kladno mají nejvyšší výškový průměr v krajské lize, ale nejnižší váhový průměr.

9 ZÁVĚRY

Domnívám se, že při psaní této diplomové práce se mi podařilo nalézt odpovědi na všechny položené otázky a dosáhnout stanovených cílů. Na základě zjištěných údajů, které se opírají o dotazníkový průzkum, formuluji tyto závěry:

Zmapování biologických a sociálních faktorů hráčů ledního hokeje se opírá o dotazníkový průzkum v praktické části práce. V kapitole 7.2 *Výsledky výzkumu* – jsou definovány hodnoty biologických a sociálních faktorů napříč výkonnostními úrovněmi. V kapitole práce 7.2.4 *Profil hokejisty na dané výkonnostní úrovni* byl sestaven profil hokejisty, který reprezentuje danou výkonnostní úroveň z hlediska biologických a sociálních faktorů.

- Na základě zkoumaných biologických faktorů a charakteristik, můžeme popsat hráče ledního hokeje v kategorii mužů takto: Nejčastěji je hráč 25letý, váží 75 kg, a měří 180 cm. Pro hráče je typický mezomorfní somatotyp a temperament sangvinika.
- Sociologické problémy výkonnostního sportu jsou popsány v kapitole teoretické části 4.7 *Sociologické problémy výkonnostního sportu*. Sociální faktory hráčů jsou charakterizovány pomocí analýzy výsledků v kapitole 7.2.2 *Sociální faktory hráče*.
- Povinnost platit příspěvky a výše benefitů, které hráči od klubů dostávají je odvozena od výkonnostní úrovně týmu. S nárůstem výkonnostní úrovně kluby opouští od povinnosti platit příspěvky a hráči jsou naopak poskytovány benefity a finanční odměny. Stavbu týmu ovlivňují ekonomické nároky pouze tím, zda je hráč ochoten platit příspěvky. Dle zjištěných výsledků, placení příspěvků pro 77 % dotázaných nepředstavuje obtíž a nevnímají lední hokej jako ekonomicky náročný.
- Nebyl zjištěn žádný projekt Svazu českého hokeje, který by měl za cíl přímou podporu hráčů v mužské kategorii. Hráči v mužské kategorii mohou být nepřímo ovlivněni projekty „Akademie ČSLH“ a „Trenéři do malých klubů“, a to především tréninkovými procesy a systémem fungování klubu. Klub hráče podporuje již přímo příspěvky na vybavení, cestovní náklady a stravu. Dále hráči vnímají podporu klubů v možnosti využití služeb (masáže, fyzioterapeut) a

zařízení (sauna, vířivka). Na úrovni 1. ligy a Extraligy kluby podporují hráče finančními odměnami, klubovým oblečením a akcemi klubu.

- Zrušení některých výkonnostních kategorií se projevilo v reorganizaci hracího systému a rozšíření soutěže krajské ligy mužů. Systém soutěže je popsán v kapitole 4.9.4 *Krajská liga – Středočeský kraj* Do krajské ligy přistoupilo družstvo PZ Kladno, které je složeno z bývalých juniorů, hrajících 1. ligu juniorů, pro které tato změna znamená vyrovnání se s posunem o jednu věkovou kategorii výše.

Tato práce může sloužit jako přehled pro všechny funkcionáře, zabývající se organizací soutěží, dále může být nápomocná trenérům, nebo vedoucím klubů při sestavování týmu a zajišťování vhodných podmínek pro své hráče. Dále může být podkladem pro vypracování konkrétnějšího výzkumu, zaměřením na složení týmů ledního hokeje.

10 POUŽITÁ LITERATURA

Bibliografické zdroje:

1. BUKAČ, Luděk. *Intelekt, učení, dovednosti: komprehenzivní pohled na utkání, trénink a rozvoj individuálního herního výkonu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2005. ISBN 80-7033-896-2.
2. ČECHÁK, Vladimír a Jiří LINHART. *Sociologie sportu*. Praha: Olympia, 1986.
3. DOVALIL, Josef a Miroslav CHOUTKA. *Výkon a trénink ve sportu*. 4. vyd. Praha [i.e. Velké Přílepy]: Olympia, 2012, 331 s. ISBN 978-807-3763-268.
4. Grausgruber, P., & Cacek, J. (2008). *Sportovní geny*. Brno: Computer Press, a.s
5. Havlíčková, L. a kol. (1993). *Fyziologie tělesné zátěže II*. Praha: Karolinum
6. JANSÁ, Petr a Josef DOVALIL. *Sportovní příprava: vybrané teoretické obory, stručné dějiny tělesné výchovy a sportu, základy pedagogiky a psychologie sportu, fyziologie sportu, sportovní trénink, sport zdravotně postižených, sport a doping, úrazy ve sportu a první pomoc, základy sportovní regenerace a rehabilitace, sportovní management*. Vyd. 1. Praha: Q-art, 2007, 267 s. ISBN 978-80-903280-8-2.
7. KODÝM, Miloslav, Petr BLAHUŠ a Lenka HŘÍBKOVÁ. *K psychologii schopností a predikci senzomotorického výkonu*. 1. Praha: Academia, 1987.
8. KOSTKA, V – BUKAČ, L – ŠAFARŽÍK, V. *Lední hokej: (teorie a didaktika)*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. 186 s.: i. Učebnice pro vysoké školy.
9. Kudrna, Z. (2003). *Somatické charakteristiky vrcholových sportovců s odlišnou specializací*. Diplomová práce. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury
10. MRÁZ, Zdeněk. *Individuální příprava hráče ledního hokeje*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Masarykova univerzita.
11. OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ. *METODOLOGIE VĚDECKOVÝZKUMNÉ ČINNOSTI*. Olomouc, 2010.

12. Pavlík, J. (1999). *Tělesná stavba jako faktor výkonnosti sportovce*. Brno: Masarykova univerzita
13. Riegerová, J., Přidalová, M., & Ulbrichová, M. (2006). *Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu. (příručka funkční antropologie)*. Olomouc: Hanex.
14. SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-2562-8.
15. ZAORAL, Dušan. *Možnosti psychosociální podpory rozhodčího ledního hokeje*. Brno, 2014. MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ.
16. ZMELTYOVÁ, Eva. *Somatická charakteristika hráčů dorostenecké a juniorské extraligy ledního hokeje s ohledem na herní role*. Olomouc, 2011. Diplomová práce. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI.

Internetové zdroje:

1. Český svaz ledního hokeje [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.cslh.cz/>
2. Hokej.cz [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.hokej.cz/>
3. Krajský svaz ledního hokeje [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://stredoceskykraj.cslh.cz/>

11 PŘÍLOHY

11.1 Bianco dotazník

Biologické a sociální faktory hráčů ledního hokeje na různé výkonnostní úrovni

Dotazníkové šetření výzkumné části diplomové práce - Bc. Martin Gebhart - PEDF UK

1. 1. Doplňte Váš věk?

---

2. 2. Vaše váha v kg?

---

3. 3. Vaše výška v cm?

Druhy somatotypu - vysvětlení

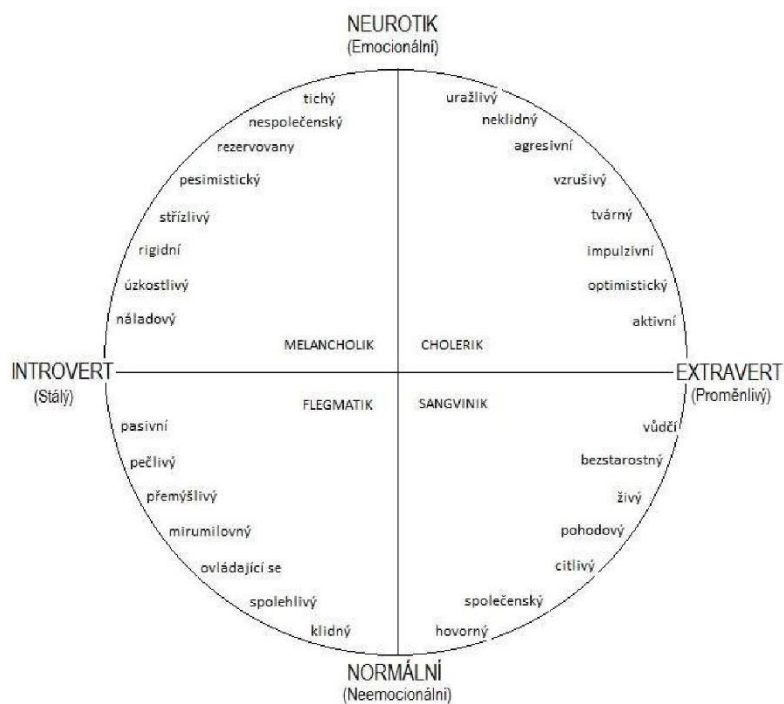
1. Endomorfie – vyjadřuje relativní tloušťku jednotlivých osob. Hodnotí tedy množství podkožního tuku a leží na kontinuu od nejnižších hodnot k nejvyšším.
2. Mezomorfie – vyjadřuje svalově kosterní rozvoj, množství beztukové hmoty těla vzhledem k tělesné výšce.
3. Ektomorfie – vyjadřuje relativní linearitu, stupeň podélného rozložení tělesné hmoty. Stanoví se z výško–hmotnostního indexu dotyčného jedince.

4. 4. Jak by jste se označili z hlediska somatotypu?

Označte jen jednu elipsu.

- Ektomorf
 Mezomorf
 Endomorf

Druhy temperamentu - vysvětlení

5. 5. Jak by jste označili svůj temperament?

Označte jen jednu elipsu.

- Cholerik
- Melancholik
- Sangvinik
- Flegmatik

6. 6. Doplněte svůj stav?

Označte jen jednu elipsu.

- svobodný
- ženatý

7. 7. Počet dětí?

_____

8. 8. Hrají Vaše děti aktivně nějaký sport? Pokud ano - jaký ?

_____

9. 9. Doplňte, žijete..

Označte jen jednu elipsu.

- Sám
- S manželkou
- S přítelkyní
- S rodiči
- S kamarády
- Jiné

10. 10. Jaké výše dosahují Vaše příjmy?

Označte jen jednu elipsu.

- Do 12 000Kč
- 12 000 - 15 000Kč
- 15 000 - 20 000Kč
- 20 000 - 25 000Kč
- 25 000 - 30 000Kč
- 30 000 - 35 000Kč
- 35 000 - 40 000Kč
- 40 000-50 000Kč
- více jak 50 000Kč
- více jak 100 00Kč
- Jsem student
- nechci uvádět
- jiné

11. 11 . Jaká je Vaše profese?

---

12. 12. Je hokej hlavním zdrojem Vašich příjmů?

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

13. 13. Je pro Vás lední hokej ekonomicky náročný?

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

14. **14. Platíte v klubu za který hrajete příspěvky?**

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

15. **15. Dostáváte od klubu za který hrajete nějaké benefity? (příspěvek na vybavení, cestování, stravu atd..) Pokud ano, jaké?**

---

16. **16. Musíte na tréninky dojíždět více než 30 minut? (pokud ano doplňte jakým dopravním prostředkem)**

---

17. **17. Vlastníte osobní automobil?**

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

18. **18. Momentálně studujete ?**

Označte jen jednu elipsu.

Ano, střední školu

Ano, střední školu s maturitou

Ano, vysokou školu

Ne

jiné

19. **19. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání ?**

Označte jen jednu elipsu.

Základní škola

Střední škola

Střední škola s maturitou

Vysokoškolské vzdělání

20. **20. Jaké je nejvyšší dosažené vzdělání rodičů?**

Označte jen jednu elipsu.

Základní škola

Střední škola

Střední škola s maturitou

Vysokoškolské vzdělání

21. **21. Studoval/studujete školu se sportovním zaměřením?**

Označte jen jednu elipsu.

- Ne
- Ano, střední školu
- Ano, vysokoškolské vzdělání
- Ano, jiné

22. **22. Název klubu, za který hrajete?**

_____

23. **23. Na jakém postu hrajete?**

Označte jen jednu elipsu.

- Levé křídlo
- Střední útočník
- Pravé křídlo
- Obránce
- Brankář

24. **24. Na jakou stranu držíte hůl?**

Označte jen jednu elipsu.

- Levé držení (levá ruka dole)
- Pravé držení (pravá ruka dole)

25. **25. Jaká je délka Vaší kariéry?**

_____

26. **26. V jaké nejvyšší výkonnostní úrovni jste nastoupil v kategorii mužů?**

Označte jen jednu elipsu.

- Extraliga
- 1. Liga
- 2. Liga
- Krajská liga
- Krajská soutěž

27. **27. Jak dlouho hrajete na stávající výkonnostní úrovni?**

_____

28. 28. Považujete stávající výkonnostní úroveň za odpovídající vašim schopnostem a dovednostem ?

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Ne, myslím že bych mohl hrát vyšší soutěž
- Ne, ale na vyšší úroveň nemám čas

29. 29. Absolvujete s týmem letní přípravu?

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Připravuji se individuálně

30. 30. Jak trávíte obvykle volný čas?

Označte jen jednu elipsu.

- Doma s rodinou
- Cestuji
- Rekreačně sportuji
- Relaxuji, snažím se odpočívat
- Volný čas mám vyhrazený pro hokej
- Nemám volný čas
- Jiné

31. 31. Máte dostatek času na regeneraci ?

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Záleží na okolnostech, ale spíše ano
- Záleží na okolnostech, ale spíše ne
- jiné

32. 32. Používáte k urychlení regenerace nějaké suplementy, služby či zařízení? Pokud ano, doplňte jaké.

11.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – průměrný věk, dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní]	30
Tabulka č. 2 – průměrná váha, dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]	32
Tabulka č. 3 - průměrná výška dle postu [zdroj vlastní]	33
Tabulka č. 4 - průměrná výška dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]	33
Tabulka č. 5 - somatotyp dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]	35
Tabulka č. 6 - temperament hráčů, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]	36
Tabulka č. 7- temperament dle postu [zdroj vlastní]	37
Tabulka č. 8 - rodinný stav [zdroj vlastní].....	38
Tabulka č. 9- počet dětí [zdroj vlastní]	38
Tabulka č. 10 - sportovní aktivita dětí [zdroj vlastní].....	39
Tabulka č. 11 - jak hráči žijí [zdroj vlastní].....	39
Tabulka č. 12 - příjem hráčů ledního hokeje [zdroj vlastní].....	40
Tabulka č. 13 - hokej jako hlavní zdroj příjmů [zdroj vlastní]	41
Tabulka č. 14 - přehled respondentů rozdělených na klub a post [zdroj vlastní]	44
Tabulka č. 15 - přehled postu hráče a držení hole	45
Tabulka č. 16 - Nejvyšší dosažená výkonnostní úroveň [zdroj vlastní]	46
Tabulka č. 17 - průměr počtu odehraných let na stávající výkonnostní úrovni [zdroj vlastní]	46

11.3 Seznam grafů

Graf č. 1 - průměrný věk dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní].....	30
Graf č. 2 - průměrný věk dle klubu [zdroj vlastní]	31
Graf č. 3 – průměrná váha, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]	32
Graf č. 4 - průměrná výška dle výkon. kat. a dle klubu [zdroj vlastní]	34
Graf č. 5 - somatotyp dle výkon. kat. a klubu [zdroj vlastní]	35
Graf č. 6 - temperament hráčů, dle výkon. kat a klubu [zdroj vlastní]	37
Graf č. 7 - rodinný stav [zdroj vlastní].....	38
Graf č. 8 - počet dětí [zdroj vlastní].....	38
Graf č. 9 - jak hráči žijí [zdroj vlastní]	39
Graf č. 10 – příjem hráčů ledního hokeje [zdroj vlastní].....	40
Graf č. 11 - příjem hráčů dle výkonnostní kategorie [zdroj vlastní].....	41
Graf č. 12 - začátek hokejové kariéry [zdroj vlastní]	45
Graf č. 13 - spokojenost hráčů se stávající výkonnostní úrovni [zdroj vlastní].....	47
Graf č. 14 - hráči, u kterých výkonnostní úroveň neodpovídá jejich schopnostem [zdroj vlastní]	47
Graf č. 15 - letní příprava hráčů [zdroj vlastní]	47
Graf č. 16 - dostatečný čas na regeneraci	48

Univerzita Karlova v Praze,
Pedagogická fakulta
M. D. Rettigové
4, 116 39 Praha 1

Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné
podoby závěrečné práce
Evidenční list

Jsem si vědom/a, že závěrečná práce je autorským dílem a že informace získané nahlédnutím do zveřejněné závěrečné práce nemohou být použity k výdělečným účelům, ani nemohou být vydávány za studijní, vědeckou nebo jinou tvůrčí činnost jiné osoby než autora.

Byl/a jsem seznámen/a se skutečností, že si mohu pořizovat výpisy, opisy nebo rozmnoženiny závěrečné práce, jsem však povinen/povinna s nimi nakládat jako s autorským dílem a zachovávat pravidla uvedená v předchozím odstavci tohoto prohlášení.

Poř.	Datum	Jméno a příjmení	Adresa	Podpis
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10.				